

Glasilo občanov
Šmartnega ob Paki

NOVEMBER,
DECEMBER 2025

ŠOP

5 UTRIP OBČINE

Občinska priznanja in nagrade za leto 2025

8 UTRIP OBČINE

Čestitke Vitu Kumru za izjemen študijski uspeh

11 INTERVJU

»Vsi radi v Šmartnem živimo in ga imamo radi«

13 NAŠI KMETJE

Kmetija Ježovnik

14 NAŠI PODJETNIKI

Avto KG – hobi, ki je prerasel v poklic

16 PESTRO IN DRUŽABNO

Mesec požarne varnosti

19 PESTRO IN DRUŽABNO

Z naše misije v Radečah smo se vrnili s »flosarjem«

21 PESTRO IN DRUŽABNO

Deveta trgategv potomke stare trte

22 MC ŠOP

Po pestrem poletju v preplet barvitih jesenskih aktivnosti

Glasiło občanov Šmartnega ob Paki ŠOP

Izdal Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki,
Šmartno ob Paki 13
3327 Šmartno ob Paki
tel.: +386 64 167 940
pisarna@mcsop.si

Odgovorna urednica: Kristina Suhadolnik

Uredniški odbor: Hana Bizjak, Amadeja Koren, Mateja Potočnik,
Tatjana Hojnik

Jezikovni pregled: Taja Žižmond

23 MLADARIJE

Taborniki in eno dobro delo na dan

24 MLADARIJE

Iz toplih besed raste srce naše šole

26 KULTURA

Sprehod skozi čas

27 PORTRET

»Gadmajster«, ki je 30-krat prehodil Martinovo pot

29 POTOPIŠ

Otok, kjer ti zastane dih

31 POTOPIŠ

Družinska pustolovščina po Skandinaviji

32 PRAVLJICA

Skupaj nam je lepše

33 DOBER TEK

Jedi za mrzle dni

35 SPOZNAJMO SVOJO OBČINO

Zgodbe naše mladosti

37 JEZIKOVNI KOTIČEK

Raba velike in male začetnice

Oblika logotipa naslovnice: Mateja Krušlin
Avtor fotografije na naslovnici: Jakob Krajnc
Prelom: Diling, d.o.o.
Tisk: Grafika Gracer d.o.o.
Datum izdaje: november 2025
Naklada: 1300 izvodov
ISSN 2820-5626

Pošiljanje gesla nagradne križanke pomeni, da soglašate z objavo vaših osebnih podatkov, če ste izžrebani. Osebnostne podatke uporabljamo izključno za namen izvedbe nagradne igre.

Ovtar je resnični lik iz zgodovine, varuh goric (oziroma vinogradov), ki je od 19. stoletja do prve polovice 20. stoletja deloval na območju osrednjih Slovenskih goric, od vzhodnih obronkov Pohorja do Radgonskih goric, južno pa vse do Ptuja.

Postati ovtar ni bilo lahko. Ovtar je za delo moral pridobiti soglasje lastnikov zemljišč in soglasje občine, njegovo delo pa je potekalo od sredine avgusta do sredine novembra. Vsak ovtar je nosil tudi ovtarsko palico, po tradiciji izdelano iz hruškove veje s kovinskim nožem. Trimesečno čuvanje je ovtar opravljal neprenehoma dan in noč. Čuvaji »ovtarji« so se hranili le priložnostno pri lastnikih, prenočevali v utah ali pod drevesi. Vse površine, ki so mu bili zaupane, je moral obhoditi vsak dan, in sicer enkrat podnevi in enkrat ponoči. Pri vsaki hiši, ki je najela ovtarja, se je moral obvezno oglasiti. Ponoči so mu na okno zidance nastavili »štamperk« in če je bil zjutraj prazen, je bil to znak, da je bil ovtar ponoči na obhodu.

Danes je ovtar blagovna znamka, ki predstavlja tradicijo, poreklo in kvalitetno ponudbo podeželja, kot so vinske, kulinarčne, kulturne, ekološke, turistične in domače umetnostne obrti. Ni le protokolarni in predstavitveni lik območja, temveč si prizadeva za urejeno domače okolje, za povezovanje lokalnih prebivalcev ob ohranjanju običajev in kulturnih spomenikov, ter aktivno pomaga pri razvoju turizma.

Na območju Slovenskih goric deluje trenutno šest ovtarjev, zahodno od Maribora pa le eden, in to Šmarški ovtar.

Jaz sem službo Šmarškega ovtarja, varuha potomke najstarejše trte, ki raste v Šmartnem pri knjižnici, začel opravljati pred šestimi leti, ko me je za to častno nalogo predlagal **Alojz Jenuš – Slavek**, ovtar najstarejše trte na svetu, ki raste na Lentu. Župan **Janko Kopušar** pa je njegov predlog z veseljem potrdil.

Danes ovtarji delujemo predvsem kot promotorji vina in kulturnih dogodkov, povezanih z vinarstvom. Podobno kot vinske kraljice. V prvi vrsti pa seveda predstavljamo in promoviramo svoj kraj in vinorodno območje, iz katerega prihajamo.

Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki, katerega član sem tudi sam skrbi, da se imam s čim pohvaliti. Na obronkih naše občine stojijo zidance, ki ponujajo res vrhunska vina, nagrajena z najvišjimi priznanji na ocenjevanjih vin v Sloveniji.

Biti ovtar v Šmartnem mi je v čast in ponos. Najbolj sem seveda ponosen, ko nas vsako leto obišče aktualna vinska kraljica, ki jo popeljem po naših zidancah in ji predstavim naš prelepi kraj, obkrožen z vinogradi.

Želim si le, da bi tudi mladi spoznali, da gojenje vinske trte ni le zahtevno delo v vinogradu in kleti, ampak predvsem delo za dušo in telo, ki te osrečuje in razveseljuje, predvsem kadar se ti pri tem pridružijo prijatelji.

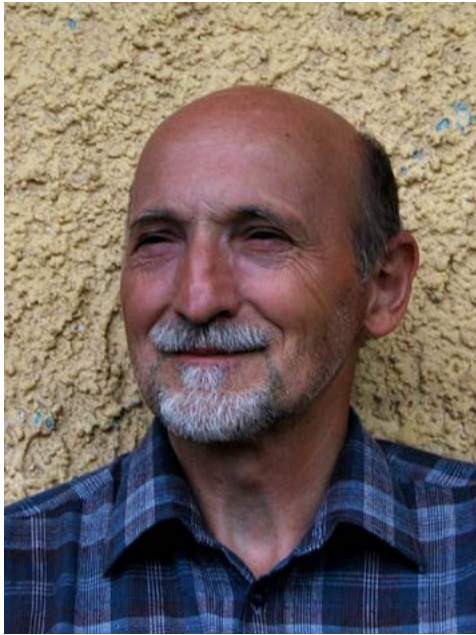
Dragi moji, vsem želim lepo praznovanje našega občinskega in farnega praznika, vam dragi vinogradniki pa še veliko dobrih letin, podobnih letošnji.

V Slatinah imam manjši vinograd in zidanco, ki ima vedno odprta vrata, če je le gospodar doma. Kadar vas pot zanese mimo, ste vedno dobrodošli. Boste tako iz prve roke lahko izvedeli vse o življenju in delu ovtarja nekoč in danes.

Franc Fužir – »ovtar« – varuh vinogradov

OBČINSKA PRIZNANJA IN NAGRADE ZA LETO 2025

ČASTNI OBČAN

Dr. **Marjan Drev**, akademski kipar in doktor likovne teorije, je s svojim bogatim ustvarjalnim opusom, z umetniško doslednostjo ter zavezanostjo lepoti in duhovni dimenziji umetnosti pustil izjemen pečat v slovenskem likovnem prostoru. Njegovo delo je prepoznano kot pomemben prispevek k razvoju in prepoznavnosti slovenskega kiparstva, hkrati pa kot navdih za številne umetnike mlajših generacij.

Rodil se je 16. decembra 1955 v Celju očetu Jožetu in materi Tereziji Drev, rojeni Ažman. Svojo nadarjenost za kiparjenje je pokazal že v otroštvu, ko je ustvarjal iz gline. Njegov dar je prepoznala učiteljica likovnega pouka, gospa Milena Šaruga, in ga spodbujala na umetniški poti. Kot član domačega kulturnega društva je že zgodaj sodeloval na razstavah likovne sekcije, s čimer je začel svojo življenjsko pot ustvarjalca, ki je umetnosti posvetil vse življenje.

Po osnovni šoli v Šmartnem ob Paki je šolanje nadaljeval na gimnaziji v Celju. Leta 1976 se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost v Ljubljani (danes ALUO), kjer je leta 1980 diplomiral iz kiparstva, dve leti kasneje pa pri profesorju Dušanu Tršarju zaključil specialistični študij. Tudi teoretični razsežnosti umetnosti je posvetil velik del svojega življenja – leta 2006 je magistriral iz likovne teorije, leta 2015 pa na isti akademiji doktoriral z disertacijo

Strukturalne predpostavke kiparske morfologije pod mentorstvom Jožefa Muhoviča.

Svoje bogato znanje je prenašal tudi na druge – kot vabljeni predavatelj je predaval na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje ter na Fakulteti za arhitekturo Univerze v Mariboru. Bil je dolgoletni samostojni kulturni delavec in strokovni vodja otroške likovne delavnice Forma viva v Malečniku, aktiven član Društva likovnih umetnikov Maribor ter Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov.

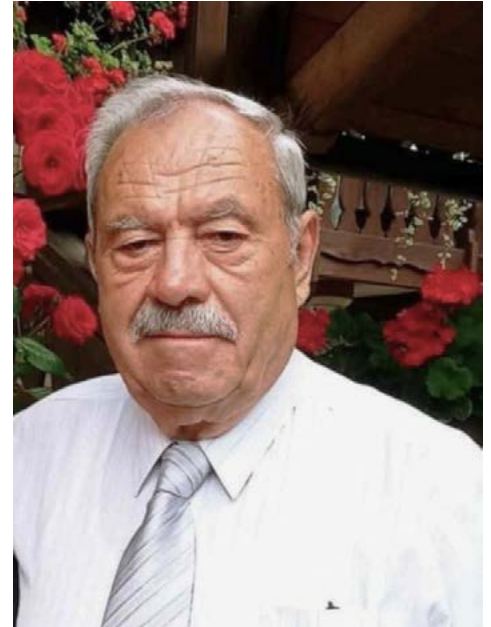
Je eden redkih slovenskih kiparjev, ki so se tako dosledno posvetili raziskovanju figuralne plastike v njenem sodobnem pomenu – povezovanju človekove telesnosti, duhovnosti in prostora. Njegov ustvarjalni opus obsega številna sakralna dela, javne spomenike in portrete. Postavil je deset javnih figuralnih spomenikov in sedem doprsnih kipov, med katerimi izstopajo monumentalni kip škofa Antona Martina Slomška pred mariborsko stolnico sv. Janeza Krstnika, kip svetega Cirila v Murski Soboti, ki je del spomenika bratoma Cirilu in Metodu, monumentalni kip svetega Nikolaja, prav tako v Murski Soboti, kiparska oprema portala cerkve sv. Štefana v Semiču, ki vključuje realistične kamnite plastike do višine 185 centimetrov, med njimi podobe Alojzija Grozdeta in papeža Janeza Pavla II., ter v soavtorstvu z Vlasto Tihec Zorko ustvarjen spomenik Mira Cerarja pred športno dvorano Brinje v Grosupljem.

Njegova dela so prepoznavna po izjemni tehnični dovršenosti, harmonični povezavi tradicije in sodobnosti ter občutju spoštovanja do človeka in prostora. S subtilno obdelavo materiala – kamna, brona ali gline – daje telesu in duhu obliko, ki presega čas in prostor.

Za svoj umetniški prispevek je dr. Marjan Drev prejel številna priznanja, med njimi leta 2024 nagrado za izjemne umetniške dosežke na področju kiparstva, ki jo podeljuje Sekcija kiparjev in umetnikov v javnem prostoru Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov. Nagrada potrjuje njegovo pomembno vlogo pri bogatitvi slovenskega kulturnega prostora in utrjuje njegov položaj med najvidnejšimi slovenskimi kiparji sodobnega časa.

Marjan Drev, doma iz Šmartnega ob Paki, živi in ustvarja v Šentilju v Slovenskih goricah.

GRB OBČINE ŠMARTNO OB PAKI

Gospod **Avgust Reberšak** je s svojim dolgoletnim delovanjem na športnem, društvenem in družbenem področju pustil pomemben pečat v življenju občine Šmartno ob Paki. Je človek povezovanja, prostovoljstva in odgovornega dela za skupno dobro, ki je s svojo predanostjo prispeval k razvoju številnih organizacij in društev ter s tem k prepoznavnosti in utripu lokalne skupnosti.

Rodil se je 1. septembra 1944 v Rečici ob Paki, kjer je preživel svojo mladost. Leta 1959 se je zaposlil kot vajenec kovinske stroke v takratnem Gorenju, v podjetju, s katerim je ostal povezan vse do svoje upokojitve. Ob delu je zaključil tehnično šolo v Celju in pokazal zanj značilni vztrajnost in odgovornost, ki sta ga spremljali pri vsem, kar je kdaj delal.

Leta 1972 se je vključil v nogometni klub, ki je deloval v okviru TVD Partizan. Najprej je delal z mladinskimi ekipami, nato pa kot predsednik kluba pomembno prispeval k njegovemu razvoju in stabilnosti. Pod njegovim vodstvom je bil kupljen objekt – brunarica, ki so jo člani preuredili v klubske prostore in kuhinjo, nabavljena sta bila avtobusa za prevoze ekip, klub pa se je s pomočjo njegovega sodelovanja z Nogometno zvezo Slovenije uspešno

uveljavil tudi na državni ravni. Avgust Reberšak je bil član disciplinske komisije NZS, aktiven pa je bil tudi v Zvezi telesnokulturnih organizacij Velenje, kar je bilo pomembno za zagotavljanje sredstev in pogojev za šport v občini.

Po zaključku športne poti je svojo energijo usmeril v druge oblike prostovoljnega dela. Leta 1986 se je pridružil Lovski družini Oljka, kjer je med letoma 2006 in 2010 opravljal funkcijo predsednika. Bil je tudi predsednik Savinjsko-Kozjanske zveze lovskih družin Celje (2010–2014) in v obdobju od 2006 do 2020 večkrat izvoljen v upravni odbor Lovske zveze Slovenije. S svojim znanjem in delom je pomembno prispeval k razvoju in ugledu lovske organizacije tako v občini kot širše.

Od leta 2014 do 2022 je bil član Nadzornega odbora Občine Šmartno ob Paki, kjer je s svojim preudarnim delom in odgovornostjo skrbel za transparentnost in urejenost občinskih zadev. Je tudi član vinogradniškega društva, s čimer še dodatno kaže svojo povezanost z domačim okoljem in tradicijo.

Po upokojitvi je svojo prostovoljsko pot nadaljeval v Društvu upokojencev Šmartno ob Paki, kjer je kot predsednik od leta 2017 do letos, leta 2025, skrbel za njegovo uspešno delovanje. Pod njegovim vodstvom je društvo doživelo izjemen razvoj – z raznovrstnimi dejavnostmi, od športa, kulture, ročnih del, izobraževanj do izletništva, je društvo postalo eno najbolj dejavnih v regiji. Ob 50-letnici delovanja je prejelo Malo plaketo Zveze društev upokojencev Slovenije, v letu 2025 pa še priznanje za najbolj aktivno društvo v Šaleški pokrajinski zvezi društev upokojencev za leto 2024.

S svojim večdesetletnim delom, predanostjo in pripadnostjo kraju je Avgust Reberšak zgled zavzetega in odgovornega občana. Njegovo delo zaznamujejo poštenost, delavnost in neomajna volja do sodelovanja za skupno dobro.

GRB OBČINE ŠMARTNO OB PAKI

Jože Robida se je rodil 13. januarja 1958. Osnovno šolanje je opravil v Šmartnem ob Paki, izobraževanje pa nadaljeval na pedagoški gimnaziji v Celju. Leta 1984 je diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani in se specializiral v splošni

kirurgiji. Dodatno je opravil podiplomski tečaj iz otroške travmatologije v Baslu. Med letoma 1985 in 1986 je deloval v

Zdravstvenem domu Velenje, od leta 1986 pa je zaposlen v Splošni bolnišnici Celje, kjer je med letoma 1998 in 2014 vodil Otroški kirurški oddelek. Pod njegovim vodstvom je oddelek uvedel metodo intramedularnih fiksacij zlomov dolgih kosti pri otrocih, kar je pomembno prispevalo k razvoju otroške kirurške prakse.

Leta 2007 je skupaj s Silvom Lipovškom prevzel pobudo za ustanovitev Sekcije kirurgov otroške kirurgije (SKOK) pri Slovenskem zdravniškem društvu, s čimer se je začelo sistematično prizadevanje za razvoj otroške kirurgije kot samostojne stroke v Sloveniji. Od takrat je Jože Robida krepil stik z mednarodnim strokovnim okoljem, sodeloval na evropskih in svetovnih kongresih otroške kirurgije ter opravljal funkcijo predsednika SKOK.

Poleg zdravniške poti je Jože Robida že od mladih let dejaven v kulturi in gledališču. Že v času srednje šole je postal član Gledališča Pod kozolcem pri Kulturnem društvu Šmartno ob Paki. Odigral je številne vloge v uspešnih predstavah, med katerimi so bile tudi Veseli berači, Na njeni travi, Županova Micka, Divje svinje, Bližina človeka, Najbolj nori dan. Bil je del humorističnega tandema Strašna Jožeta, ki je med letoma 2007 in 2013 nastopal na Televiziji Slovenija v oddaji Na zdravje! in kasneje v oddaji Raketa na Planet TV. Zaradi izjemnega uspeha Strašnih Jožetov je skupaj s soigralcem Jožetom Krajncem leta 1998 prejel županovo priznanje. V

Robidovem gledališkem življenjepisu ima posebno mesto predstava Prihranjeni dolar, ki sta jo skupaj z Jožetom Krajncem odigrala več kot 150-krat na gostovanjih po vsej Sloveniji, pa tudi v Švici, Avstriji in Srbiji, kjer je predstava zastopala Slovenijo na mednarodnem srečanju amaterskih gledališč Abrašević v Valjevu. Oba sta prejela zlati znački za igro. Za svoje delo na področju ljubiteljskega gledališča je Robida leta 2004 prejel tudi nagrado Sklada Staneta Severja za življenjsko delo. Žirija je izpostavila njegov prirojen smisel za odrski nastop in sposobnost ustvarjanja komičnih likov.

V lokalni skupnosti je izkazal svoje vodstvene in organizacijske sposobnosti kot občinski svetnik, predsednik KD Šmartno ob Paki, klubski zdravnik NK ERA Šmartno ob Paki in prvi predsednik Sveta Javnega zavoda Mladinski center Šmartno ob Paki.

PLAKETA OBČINE ŠMARTNO OB PAKI

Marija (Mojca) Polak Rožič je dolgoletna članica številnih društev v občini in ena najvidnejših ustvarjalk na področju ljubiteljske kulture. V zadnjem desetletju je bila predsednica Mešanega pevskega zbora Šmartno ob Paki, v katerega je vključena že od njene ustanovitve leta 1998. S svojim predanim vodenjem, organizacijskimi sposobnostmi in neomajno energijo je bistveno prispevala k razvoju, ugledu in prepoznavnosti zbora, pa tudi k bogatitvi kulturnega utripa občine.

Pod njenim predsedstvom je zbor uspešno pripravljaval vse najpomembnejše nastope in prireditve – od tradicionalnih božično-novoletnih koncertov in nastopov ob materinskem dnevu do odmevnih zaključnih koncertov. Ključen je bil tudi njen prispevek pri organizaciji slavnostne prireditve ob 25-letnici zbora leta 2023, ki je združila številne krajanke in ljubitelje glasbe.

V veliki meri je njena zasluga, da je zbor vseskozi deloval trdno, povezano in finančno stabilno, saj je poleg umetniškega vodenja prevzemala odgovornost tudi za iskanje sredstev in organizacijo.

Njena vloga v lokalni kulturi presega okvir zbora. Kot dolgoletna članica Kulturnega društva Šmartno ob Paki in Kulturnega društva Gorenje je s sodelovanjem pri številnih prireditvah prispevala k ohranjanju bogate kulturne in družabne tradicije kraja. Ob tem z možem uspešno vodi družinsko podjetje Cementninarstvo Polak ter skrbi za družino. Je oseba, ki jo odlikujejo delavnost, iskrenost in predanost skupnosti.

PLAKETA OBČINE ŠMARTNO OB PAKI

Zoran Predolnik, med krajanke dobro poznan kot Zoki, je človek, ki s svojo energijo, prostovoljstvom in delavnostjo že desetletja pomembno prispeva k društvenemu življenju v občini Šmartno ob Paki.

Svojo poklicno pot je začel pri 17. letih v Premogovniku Velenje. Tam je opravljal različna zahtevna dela – od pomočnika

rudarja do strežnika mehanizacije. Po zasluženem upokojitvi se pri 50. letih seveda ni ustavil: trenutno je kot upokojenec, zunanji sodelavec Komunalnega podjetja Velenje in bližnje pekarnice. Pomagal je tudi že pri montaži oken in razvoju hrane. Ves čas je delaven in predan različnim dejavnostim.

V Planinskem društvu Šmartno ob Paki je aktiven že več kot dve desetletji – kot vodnik, markacist in zadnjih 14 let tudi predsednik društva. Za dolgoletno predano delo je prejel bronasti, srebrni in zlati častni znak Planinske zveze Slovenije. Redno skrbi za urejenost planinskih poti in Martinove vasi.

Je član Prostovoljnega gasilskega društva Šmartno ob Paki, Turističnega društva Šmartno ob Paki, Vaškega odbora Vaške skupnosti Šmartno ob Paki, Društva upokojencev Šmartno ob Paki in podporni član Odbora invalidov Šmartno ob Paki. Vedno je pripravljen pomagati – pri postavljanju šotorov, strežbi na veselicah, delovnih akcijah in prireditvah.

Njegova požrtvovalnost se kaže tudi v humanitarnem delu: je dolgoletni krvodajalec z več kot 120-krat darovano krvjo, za kar je prejel posebno priznanje.

Zoran Predolnik je človek dejanj – skromen, zanesljiv in vedno pripravljen pomagati.

PRIZNANJE ŽUPANA

Franc Mori iz Gavnice je aktiven in predan občan, ki vse odkar se je leta 1985 priselil v Šmartno, pomembno prispeva k razvoju družbenega in društvenega življenja. Poklicno je deloval kot vodja strojnih

montažnih del na številnih gradbiščih po Evropi in Aziji, svojo poklicno pot pa zaključil z montažo turbine hidroelektrarne v Indiji.

Je eden najdejavnih članov Športno-rekreacijskega društva Gavce-Veliki Vrh, v katerem je bil dolga leta predsednik, še vedno pa ostaja član upravnega odbora in glavni organizator izletov. Dejaven je tudi kot član odbora Vaške skupnosti Gavce-Veliki Vrh. Kot strasten čebelar je vključen v Čebelarsko družino Šmartno ob Paki. Vedno se zavzema za meddruštveno sodelovanje in je pobudnik sodelovanja na različnih dogodkih. Znan je po svojih aranžmajih iz buč in bučah velikankah, s katerimi je redno sodeloval na šmarških Bučijadah. Vsako leto poskrbi, da prikaz običajev vaških skupnosti v sklopu prireditve Vesela Martinova sobota ne mine brez predstavitve voza VS Gavce-Veliki Vrh.

Franc je znan po svoji nesebični pomoči in pripravljenosti poprijeti za vsako delo. Nikoli ne manjka na delovnih akcijah, ki jih organizirajo občina, mladinski center, društva in seveda njegova domača vaška skupnost.

PRIZNANJE ŽUPANA

Ana Pirečnik iz Skornega je pomemben del svojega življenja posvetila kulturnemu in družbenemu življenju v občini. Po poklicu pravnica, zaposlena kot računovodkinja, je že v mladosti razvila močno zanimanje za zgodovino. To jo spremlja še danes – med drugim kot vneto reševalko kvizov in križank.

Svojo predanost skupnosti je dokazala z delovanjem v Krajevnem odboru Rdečega križa Gorenje in z več mandati v Nadzornem odboru Občine Šmartno ob Paki. Kjerkoli je bila dejavna, je vedno delovala odgovorno in vestno. Poseben pečat pa je pustila v Kulturnem društvu Gorenje, katerega soustanoviteljica je bila. Vse od leta 1997 je njegova zvesta članica. V društvu je dolga leta opravljala delo blagajničarke, sodelovala pa je tudi pri organizaciji prireditev. Vedno je bila nadvse zanesljiva sodelavka, ki je znala poskrbeti, da so lahko ideje članov kulturnega društva zaživele tudi v praksi.

Kljub številnim življenjskim preizkušnjam je ostala predana ljubiteljski kulturi, delu za skupnost in ohranjanju kulturne dediščine.

PRIZNANJE ŽUPANA MLADIM

Ana Rogel iz Šmartnega ob Paki s svojim delom, držo in glasom spodbuja razumevanje, spoštovanje in enakopravnost vseh ljudi – ne glede na njihove telesne omejitve ali življenjske okoliščine. Je ena tistih posameznic, ki s svojim pogledom in delovanjem premikajo meje med »mogočim« in »nemogočim«.

Z Občino Šmartno ob Paki in njenimi javnimi zavodi sodeluje pri prizadevanjih za večjo dostopnost javnih površin ter bolj vključujoča okolje in družbo za gibalno ovirane in druge ranljive skupine. Kot članica Sveta javnega zavoda Mladinski center Šmartno ob Paki predlaga konkretne izboljšave, ki prispevajo k dvigu kvalitete življenja oseb z oviranostjo in mladim.

Dejavna je tudi na področju umetnosti in ozaveščanja. Poznamo jo po tehniki kafezije – slikanja s kavo. V svojih delih večinoma raziskuje lepoto in moč človeka ter spodbuja razmislek o telesu, sprejemanju in identiteti. Ob umetniškem ustvarjanju se posveča predavanjem, dobrotelosti in osveščanju ter tako s svojo pozitivno energijo in ustvarjalnostjo navdihuje mnoge.

S svojim zgledom dokazuje, da drugačnost ni ovira, temveč priložnost, da postanemo bolj odprti in sočutni.

PRIZNANJE ŽUPANA MLADIM

Mladinska skupina Gledališča pod kozolcem deluje kot pristen dokaz, da se kulturna ustvarjalnost in ljubezen do gledališča prenašata iz generacije v generacijo. Po smrti mentorja Jožeta Krajncja so mladi igralci pogumno nadaljevali njegovo poslanstvo in s tem pokazali izjemno mero samoiniciativnosti, predanosti in odgovornosti do gledališke tradicije v Šmartnem ob Paki.

Soustvarjanje predstav, kot so Smo al' nismo, Če bi Hamlet bil Hamlija, Bo al' ne bo in Plešasta pevka, kaže njihovo umetniško zrelost, ustvarjalnost in pogum za raziskovanje sodobnih tem ter prepletanje klasičnih besedil z mladostno energijo. Skupina deluje samostojno, povezuje mlade ustvarjalce ter spodbuja sodelovanje in druženje skozi umetnost. S svojim delom ohranjajo gledališko življenje v kraju in hkrati predstavljajo zgled, kako lahko mladi s skupnimi močmi, voljo in ustvarjalnostjo nadaljujejo kulturno zgodbo svojega okolja.

Skupino sestavljajo in so jo v zadnjih letih sooblikovali **Lara Podgoršek, Živa Matjaž, Cilia Jordan, Maruša Kunst, Ema Holešek, Žiga Matjaž, Amra Huremović, Nina Kumar, Janez Simonič in Florijan Repenšek.**

Postopek priprave Občinskega prostorskega načrta (OPN) v naši občini

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki*

Občina Šmartno ob Paki je postopek priprave svojega prvega Občinskega prostorskega načrta (OPN) začela leta 2017. Takrat so bili vsi občanke in občani ter lastniki zemljišč povabljeni, da na podlagi javnega poziva oddajo svoje pobude za spremembo namembnosti zemljišč. Rok za oddajo teh pobud se je iztekel 31. marca 2018.

Vse pobude, ki so prispele po tem datumu, so evidentirane kot t. i. evidenčne pobude. Te bodo obravnavane v naslednjem postopku sprememb in dopolnitev OPN, ki ga bo občina začela takoj po sprejetju OPN. Pred začetkom postopka za sprejem sprememb in dopolnitev OPN bo objavljen nov javni poziv, ki bo dostopen na občinski spletni strani, oglasni deski, v občinskem glasilu ŠOP in v prostorih občinske uprave. O njem bomo obveščali tudi preko drugih razpoložljivih medijev.

Občane, ki so v zadnjih letih vložili pobudo za spremembo namembnosti zemljišča in še čakajo na odgovor, prosimo za razumevanje. Postopek priprave OPN je zelo obsežen in kompleksen ter kot tak zahteva sodelovanje številnih institucij

in deležnikov, kar podaljšuje čas sprejemanja. Občina se kljub temu trudi, da bi postopki potekali čim hitreje, saj se zavedamo, da so odločitve za marsikoga zelo pomembne. Od njih je odvisno nadaljnje načrtovanje številnih posameznikov pa tudi podjetij.

Predvideti, kdaj bo OPN sprejet, je skorajda nemogoče. Postopek so med drugim podaljšale in otežile tudi poplave iz leta 2023. Zaradi ujme izpred dveh let je potrebno strokovne podlage, ki obravnavajo poplavno varnost in varnost pred plazovi, izdelati na novo. Za zdaj zanesljivih podatkov o tem, kdaj bo narejena celovita hidrološko hidravlična študija, ki je osnova za vse nadaljnje korake sprejema OPN, s strani države nismo dobili.

Pokopališko dejavnost v občini izvaja Komunalno podjetje Velenje

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki* Foto: *arhiv Občine Šmartno ob Paki*

Od 1. junija 2025 naprej pokopališko dejavnost na pokopališčih v Šmartnem ob Paki in Gorenju izvaja Komunalno podjetje Velenje.

Zaposleni v podjetju so občanom na voljo 24 ur na dan, vse dni v letu. V primeru smrti ali nujnih zadev jih lahko pokličete na dežurno številko **041 304 333**, kjer rezervirate tudi termin za pogreb. Za ostala vprašanja in urejanje grobov pa se lahko obrnete na **03 896 44 90, 03 896 44 91** ali po elektronski pošti na **pokopalisce.podkraj@kp-velenje.si**.

Pomembno: razlika med pokopališko in pogrebno dejavnostjo

Ker še vedno prihaja do nejasnosti, občina pojasnjuje razliko med obema dejavnostima.

- Pokopališka dejavnost obsega vzdrževanje pokopališča, upravljanje grobov, vodenje evidenc ter organizacijo in izvedbo pokopa.
- Pogrebna dejavnost pa vključuje tržno dejavnost: ureditev pokojnika, prevoz pokojnika, pogrebna oprema, organizacijo poslovlilne pogrebne slovesnosti (govornik, pevci, glasbeniki, cvetje, snemanje itd.).

Občani lahko še naprej prosto izberejo pogrebno službo po svoji želji (npr. Morana, Tišina, Ropotar, Komunalno podjetje Velenje in drugi ponudniki), vendar pa bo izvedbo pokopa na pokopališču v vsakem primeru zagotovilo Komunalno podjetje Velenje kot uradni upravljavec pokopališč v občini.

Čestitke Vitu Kumru za izjemen študijski uspeh

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki* Foto: *osebni arhiv Vita Kumra*

Župan Občine Šmartno ob Paki iskreno čestita **Vitu Kumru**, ki je v študijskem letu 2024/2025 postal najboljši študent 3. letnika visokošolskega strokovnega študijskega programa Strojništvo – projektno aplikativni program na Fakulteti za strojništvo Univerze v Ljubljani. Med 92 študenti svojega letnika je Vito izstopal po znanju, predanosti in odličnih študijskih rezultatih. Njegovi dosežki so nadaljevanje uspešne poti, ki jo je začrtal že v času srednješolskega izobraževanja na Šoli za strojništvo, geotehniko in okolje Šolskega centra Velenje, kjer je bil diamantni maturant, prejel naziv izjemnega dijaka šole ter zlato priznanje za raziskovalno nalogo na državnem nivoju. Za te dosežke je leta 2022 prejel tudi županovo priznanje mladim. Vito dokazuje, da se s trudom in predanostjo dosega vrhunski rezultati.

Javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem (2026–2028)

Avtorica: **Tjaša Pungartnik, Občina Šmartno ob Paki**

Občina Šmartno ob Paki razpisuje oddajo neprofitnih najemnih stanovanj v lasti Stanovanjskega sklada RS in v svoji lasti, ki bodo sproščena v obdobju od 2026–2028 oziroma do objave novega razpisa.

Celotno besedilo razpisa in vloga sta objavljena na spletni strani Občine Šmartno ob Paki www.smartnoobpaki.si pod zavihkom »Javni razpisi in objave«. Glede na pravočasno prispele popolne vloge, bo oblikovana prednostna lista upravičencev. Stanovanja se bodo dodeljevala glede na primerno stanovanjsko površino in višino najemnine ter na podlagi 87. člena Stanovanjskega zakona. Stanovanja, ki se oddajajo, ležijo na območju občine Šmartno ob Paki.

Najemnina za dodeljena neprofitna stanovanja bo določena na podlagi Uredbe o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času sklepanja najemne pogodbe.

Splošni pogoji

Upravičenci za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem so državljani Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Šmartno ob Paki, in so poslovno popolnoma sposobne osebe.

Vlagatelji so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, če mesečni dohodki njihovih gospodinjstev v obdobju od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024 ne presegajo v točki Razpisa 2.2. za listo B določenih odstotkov od povprečne mesečne neto plače v državi, ki je v letu 2024 znašala 1.526,02 EUR.

Vlagatelji za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem morajo izpolnjevati še dodatne splošne pogoje, ki so podrobno navedeni v razpisu.

Prijava

Vlagatelji, ki se želijo prijaviti na razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, lahko prevzamejo obrazec osebno v prostorih občinske uprave v času uradnih ur ali ga pridobijo na spletni strani Občine Šmartno ob Paki.

Vloge s prilogami in z dokazilom o plačani upravni taksi morajo vlagatelji poslati v času od objave javnega razpisa do vključno 5. decembra 2025 na naslov: Občina Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 69, 3327 Šmartno ob Paki, s pripisom: »Javni razpis za stanovanja 2026–2028«.

PESTRO IN DRUŽABNO

Tradicionalno srečanje starejših občanov

Avtorica: **Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki** Foto: **arhiv Občine Šmartno ob Paki**

V četrtek, 11. septembra, je potekalo tradicionalno srečanje starejših občanov, ki vsako leto poveže občanke in občane, starejše od 70 let. Dogodka se je letos udeležilo več kot 140 naših najstarejših sokrajanov, ki so preživeli prijetno popoldne v družbi prijateljev, pesmi in dobre volje.

Srečanje je povezovala gospa **Zdenka Kolenc**, program pa so popestrile Vesele babice z Zdravkom in ljudski pevci Prijatelji. Za dobrodošlico in prijazne besede so poskrbeli tudi gostje: predsednik Območnega združenja Rdečega križa Velenje, g. **Jože Kožar**, predsednik Društva upokojencev Šmartno ob Paki, g. **Franc Lesnjak**, in v imenu Občine Šmartno ob Paki ter občinskega sveta g. **Zdravko Ramšak**, ki je med drugim poudaril, da so starejši občani dragocen temelj naše skupnosti, saj s svojim življenjskim delom in izkušnjami bogatijo vse generacije.

Srečanje so tudi letos pripravili Krajevni organizaciji Rdečega križa Šmartno ob Paki in Gorenje ter Društvo upokojencev Šmartno ob Paki ob podpori Občine Šmartno ob Paki. Ob pesmi in sproščenem pogovoru je med zbranimi vladalo prijetno vzdušje, ki ga je dopolnila še malica. Udeleženci so se razšli v objubi, da se prihodnje leto znova snidejo.

KO RK Šmartno ob Paki in KO RK Gorenje obveščata:

V nedeljo, 7. 12. 2025, bodo od 8. do 9. ure potekale MERITVE KRVNEGA SLADKORJA, HOLESTEROLA, TRIGLICERIDOV IN KRVNEGA TLAKA.

Pridite tešči.

MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof

Gradnja optičnega omrežja RENE v občini Šmartno ob Paki

Avtorica: Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki

V občini Šmartno ob Paki poteka projekt RENE, ki ga v Sloveniji izvaja podjetje RENE Enia, d. o. o. Gre za zasebno investicijo sklada Connecting Europe Broadband Fund (CEBF), katerega namen je gradnja ultra hitrega širokopasovnega optičnega omrežja. Omrežje omogoča hitrosti nad 1 Gbps, kar uporabnikom prinaša stabilno povezavo, hiter prenos podatkov in nemoteno uporabo več naprav hkrati.

Občina ni investitor projekta

Pomembno je poudariti, da Občina Šmartno ob Paki ni investitor niti izvajalec projekta. Njena vloga je bila omejena na izdajo soglasij za prekopavanje občinskih zemljišč, zato občina nima nobenega vpliva na terminski plan, način izvajanja del ali izbiro izvajalcev.

Zaradi nezadovoljstva s potekom projekta in pripomb občanov je župan Občine Šmartno ob Paki Janko Kopušar na podjetje RENE že večkrat naslovil zahteve za bolj profesionalno, korektno, hitrejšo in gospodarno izvedbo projekta. Nazadnje se je na občini in na terenu s predstavniki podjetja RENE sestal pred nekaj dnevi. Po večkratnih opozorilih in stalnih prizadevanjih za boljše sodelovanje se, kot kaže, stvari vendarle premikajo na bolje. Izvajalci so županu zagotovili, da težave z usklajevanjem del, počasnim napredovanjem projekta in pomanjkljivim obveščanjem občanov odpravljajo.

Težave pri usklajevanju z drugimi deli

Dodatne zaplete povzroča usklajevanje gradnje optičnega omrežja z drugimi občinskimi projekti, kot sta izgradnja kanalizacije in sanacija cest. Občina si želi, da bi se dela na istih

območjih izvajala hkrati, vendar je sodelovanje s podjetjem RENE zahtevno, saj gre za zasebno investicijo z lastno dinamiko. Po navedbah občanov prihaja tudi do zmede pri komunikaciji med različnimi operaterji, ki ponujajo storitve na omrežju, kar otežuje postopke priključitve.

Kako do priključka

Omrežje RENE je odprto omrežje, kar pomeni, da lahko uporabniki prosto izbirajo in menjujejo ponudnika storitev. Med ponudniki so Telekom Slovenije, A1, Telemach, T-2 in Mega Tel. Priključek je mogoče naročiti pri trgovskih zastopnikih na terenu, na spletni strani projekta RENE, ali preko Centra za pomoč uporabnikom. Strošek priključka znaša 250 EUR z DDV za fizične osebe oziroma 278,54 EUR z DDV za pravne osebe. V nekaterih primerih lahko strošek krije tudi izbrani ponudnik storitev, a je treba podrobnosti preveriti pri vsakem izmed njih.

Za dodatne informacije so na voljo vsak delovni dan med 8. in 16. uro na brezplačni telefonski številki 080 60 10 ali preko e-naslova info@rene.si. Občina Šmartno ob Paki se kljub omejenim pristojnostim zavzema za čim hitrejšo in kakovostno izvedbo projekta ter za boljše obveščenost občanov o poteku del.

Sprejeta Celostna prometna strategija Občine Šmartno ob Paki

Avtorica: Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki

Občina Šmartno ob Paki je sprejela Občinsko celostno prometno strategijo (OCPS), s katero si prizadevamo za dolgoročno preobrazbo prometnega sistema v občini. Naš cilj je ustvariti varno, zdravo in trajnostno naravnano okolje, kjer bodo hoja, kolesarjenje in kakovosten javni prevoz postali enakovredni načini vsakodnevnega mobilnosti.

Strategija temelji na viziji občine, da se zmanjša odvisnost od avtomobilov, okrepi varnost vseh udeležencev v prometu, izboljša dostopnost do storitev in spodbudi okolju prijazne oblike mobilnosti, tudi z urejanjem javnega prostora in ozelenjevanjem.

V procesu priprave smo aktivno vključili občane in ključne deležnike, upoštevali smo dejanske prometne navade ter potrebe različnih skupin – otrok, starejših, delavcev in obiskovalcev. Strategija vsebuje konkretne ukrepe na področjih celostnega prometnega načrtovanja, hoje, kolesarjenja, javnega prevoza in motornega prometa.

Zavedamo se, da uspeh te strategije temelji tudi na aktivnem sodelovanju vas, občank in občanov. V prihodnjih letih bomo skupaj spremljali izvajanje ukrepov in vas vabili k sodelovanju pri projektih, povezanih s trajnostno mobilnostjo.

Več o strategiji si lahko preberete na naši spletni strani.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO

Sofinancira
Evropska unija

»Vsi radi v Šmartnem živimo in ga imamo radi!«

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Foto: **arhiv Občine Šmartno ob Paki**

Ob prihajajočem občinskem prazniku, ki ga v Šmartnem ob Paki praznujemo 11. novembra, na god svetega Martina, sva se z županom Jankom Kopušarjem pogovarjala o dogajanju v občini, tako na družabnem kot na gospodarskem področju, pa tudi o napredku in spremembah – kako lahko posamezniki pripomoremo, da bo naše (so)bivanje kvalitetnejše.

Kako boste praznovali občinski praznik in kaj slednji pomeni vam?

Če govorimo o občinskem nivoju, nas čaka praznovanje po železnem repertoarju, ki ga poznamo že vrsto let – občinska proslava na Martinovo, Vesela Martinova sobota in tradicionalni program, ki spada zraven, pred tem pa še dogodki, kot je gospodarjev krst v organizaciji turističnega društva in vinogradnikov, pa kleti odprtih vrat. Prihodnje leto se nam ob okrogli obletnici prve omembe Šmartnega obeta nekaj drugačnega, želimo povezati vsa Šmartna po Sloveniji in jih povabiti na občinski praznik, a naj to zaenkrat ostane še skrivnost.

Osebnostno pa mi praznik pomeni veliko z več vidikov. Prvič kot županu, vendarle je to občinski praznik, drugič pa se mi zdi Martinovo vesel praznik, ki povezuje veselo naravo in dobro zgodbo, skupaj s svetim Martinom in faro. Občudujem domači kraj, zato mi tudi kot Šmarčanu ta praznik dosti pomeni. In končno, Martina smo začeli obupati, ko sem bil prvi predsednik turističnega društva, 35 let nazaj. To je bil pomemben kamenček v mozaiku, da je ta dan postal občinski praznik. Imam veliko afiniteto do tega praznovanja in zdi se mi prav, da se ljudje tudi na ta način poveselejo in družijo.

Zakaj ste ponosni na svojo občino in zakaj naj bomo nanjo ponosni tudi občani?

Občina Šmartno ob Paki je nekaj posebnega. Lahko rečem, da izstopamo na številnih področjih, ponosni moramo biti na svoje sposobnosti. Imamo dobro lego, geografske pogoje, dostopnost. Nimamo težav s cesto, kot denimo Velenje in Koroška, geografska lega je zagotovo naša prednost. Veliko znanih Šmarčanov živi med nami. So dobri in sposobni. Imamo srečo, da smo nekdaj spadali pod Velenje, to nas je zelo razvilo, predvsem v komunalnem smislu. Na voljo imamo določene dobrine, dosegli smo visoko kvaliteto življenja, visok standard, ki se ga premalo zavedamo. Morda sem tudi sam na to premalokrat ponosen, prav tako občani. Ko pridem v druga okolja, tudi v družbo drugih županov, pa pravzaprav tam vidim, kaj Šmartno je. Vsi poznajo naše ljudi in naš kraj, vedo za nas in imajo o nas izjemno dobro mnenje. Navzven naše pozitivne sposobnosti še bolj zažarijo. V našem okolju praktično ni revščine, odstotek zaposlenosti je

visok. Vse kar imamo, od mladinskega centra, glasila ŠOP, do dobre infrastrukture. To so mnoge dobrine, ki jih drugi opazijo, mi pa malo manj. Na primer, ko grem v Zgornjo Savinjsko dolino, mi pravijo: »V Šmartnem se kar naprej nekaj dogaja.« Naš pomen ni zanemarljiv. V ožjem in širšem prostoru smo si izbrili pomembno sredino in naša naloga je, da ta položaj ohranimo.

Torej ne drži, da se v Šmartnem nič ne dogaja.

Imamo številne prireditve, dobre in kvalitetne, tudi lepo obiskane. A zgodila se je korona, prizadele so nas poplave. Omenjeno je zagotovo vplivalo k zavrtju družabnega življenja. V Šmartnem se dogaja dovolj in tudi na dovolj kakovostnem nivoju. Težava je morda v tem, da naše okolje ne premore kritične mase obiskovalcev. Če bi denimo v Velenju prišel tolikšen odstotek vseh prebivalcev na prireditve kot pri nas, jih ne bi imeli kam dati. Včasih je prireditev celo toliko, da se prekrivajo. Na (slabšo) obiskanost slednjih pa vsekakor vpliva poplava vsebin v medijih. Človek ima danes na telefonu in televiziji veliko dostopnost do raznolikih in kvalitetnih vsebin, od kulture do športa. Včasih, ko je bila v Šmartnem gledališka igra, je dvorana pokala po šivih. Takšen dogodek je bil dvakrat do trikrat letno in o njem se je govorilo še pol leta. Danes so razni teatri in stand up komiki vsak večer na televiziji. To je zasičenost in marsikdo reče, da bo prireditev raje pogledal na televiziji, namesto da se je udeleži. Mislim, da imajo sodobni mediji in družbena omrežja velik vpliv na to. Ne smemo biti razočarani nad dogodki v občini, zagotovo pa moramo razmišljati o novih pristopih in iti naprej. In vsekakor vztrajati pri dobrih prireditvah.

Kako ocenjujete napredek na področju infrastrukture, gospodarstva in stanovanjske politike?

Pomembno je, da vemo, kaj si ljudje želijo. Šmartno ima značaj mirnega, skoraj spalnega naselja. Ko se ljudje vrnejo domov z dela, si želijo doma spočiti, iti na sprehod, čas preživeti v miru in v naravi, z dobro kvaliteto življenja in komunalnimi dobrinami. Po drugi strani lokalov v Šmartnem ni, malo nam manjka tudi podjetniške žilice. Investitorjev, ki bodo odpirali veliko število

delovnih mest, ni pričakovati. Mi želimo naš prostor obdržati primeren za kakovostno raven življenja, zato trenutno ne vidimo potreb po enormnem širjenju. V občini imamo lep naravni prirastek, v zadnjih 10 letih se je naše število povečalo iz 3100 na 3400 prebivalcev. Lahko bi rasli z veliko večjim tempom, a pomembno je poudariti, da ne želimo rasti na račun zmanjšane kakovosti življenja. Imamo res dobre povezave, ljudje gredo v službo, ko pridejo domov, pa so zadovoljni s tistim, kar jim okolje ponuja – rekreacijo, mir in zabavo. To se trudimo vseskozi zagotavljati, čas pa bo pokazal, ali je bila takšna usmeritev pravilna.

Kaj lahko občani postorimo sami, da bo življenje v naši skupnosti kakovostnejše?

V prvi vrsti lahko to storimo z aktivnim vključevanjem v društva in v druge oblike delovanja ter po svojih močeh prispevamo skupnosti. Lahko je to s sodelovanjem v vaški skupnosti, pa tudi z dobrimi medsosetskimi odnosi. Dober sosed je najboljši sosed, zato je pomembno, da so medsebojni odnosi dobri in da smo ljudje zadovoljni. Ravno na tem področju se mi zdi, da bi vsak lahko prispeval največ. V zadnjih letih se denimo pojavlja konflikt med obdelovalci kmetijskih zemljišč in ostalimi prebivalci. Vedno poudarjam, da se moramo drug drugemu prilagoditi, se zavedati, da je dejstvo, da imamo vsa polja obdelana dobrina, spoštovati, da imamo kmete, ki kmetujejo na relativno majhnih površinah. Seveda to s seboj nosi svojo ceno, posledico. Potrebno je razumevanje na obeh straneh, kmetje morajo denimo počistiti ceste za sabo, voziti gnoj, ko je to dovoljeno, ipd. Če bo posluš na obeh straneh, bo sobivanje vseh lažje in boljše. To je prispevek, ki ga pričakujem, saj kazanje s prstom drug na drugega ne bo prineslo rešitve. Opažam dvojna merila, na primer zame vse velja, ko pa želi nekaj narediti sosed, pa tega ne bi smel.

Pa vendarle znamo v krizi stopiti skupaj in si pomagati.

Ko Pogačar zmaguje, Dončić zadeva koše, ko je športni uspeh na dlani, fino dihamo skupaj. Tudi ko pride velika stiska, odlično funkcioniramo. A na žalost je to sodelovanje kratkega roka, kar ni v redu, pozitivno klimo bi bilo potrebno držati daljši čas. Družba se spreminja, nekatere tradicionalne vrednote, kot sta solidarnost in potrpežljivost izginjajo, za to krivim tudi koronsko obdobje, ki je pustilo določene posledice. Tradicionalne vrednote je potrebno podpirati in gojiti. Tudi vzgoja je zelo pomembna, predvsem dejstvo, da bomo na otroke prenesli pozitivne in ne slabe vzorce, ki se nas trenutno dotikajo, denimo tiste jih s seboj prinaša amerikanizacija.

Kateri so tisti projekti, ki ste jih v letošnjem letu uspešno izpeljali?

V zvezi s sanacijami po poplavih smo naredili precej in zaključili tisto, kar smo imeli v načrtu za letošnje leto, na primer plaz Remenih, cesta Penk, cesta pri Zagerju v Tajno, cesta Slatina, tudi v Malem Vrhu in v Skornem, proti svetemu Antonu. Pa potem plaz na nekategorizirani cesti Meža, sanacijo pri stanovanjski hiši Gavce 26c, to bo postorjeno še letos iz tega sanacijskega programa. Z vsem sem zadovoljen, imamo še lepe nastavke za prihodnje leto. Drugi sklop so preselitve, imamo 34 oseb za preseliti, postopki so zapleteni. Če se spomnimo, da so bile poplave pred dvema dobrima letoma in je bilo takrat rečeno, da bomo te ljudi selili, bi morali biti ti postopki hitrejši in bi danes morali graditi nadomestne objekte. Prepočasi gre, ampak tu smo nemočni. Tema dvema področjema je prilagojen naš redni program, pri slednjem je na prvem mestu kanalizacija Rečica ob

Paki, ki se je pripravljala več kot 10 let. Verjamem, da mi lansko leto ljudje niso verjeli, da bomo letos ta projekt izvedli. Izvedba naj bi bila do konca leta končana, mogoče bo narejen še kakšen priklop v prihodnjem letu. Skratka, gre za velik projekt, s katerim sem zadovoljen, tudi spodnja Rečica bo imela spomladi povsem drugo podobo, ko bo vse urejeno. V Malem Vrhu imamo zadnjih 9 hiš, ki bodo dobile javno vodo. S tem bomo imeli praktično 100% pokritost občine z javnim vodovodom, kar je velik uspeh, saj imajo tudi bolj razvite občine še kakšen žep, medtem ko bomo mi imeli to področje urejeno. Tudi zid pri pokopališču je narejen. To so včasih malenkosti, ki pa so pomembne. Letos je končno zaključeno vse v zvezi s podhodom. Tudi stanje v njem se izboljšuje, manj je vandalizma, in gre proti tistemu, kar smo si predstavljali in želeli. V Šmartnem imamo prvi podhod take vrste na Savinjski železniški progi. Tudi država je nekaj naredila na Paki, seveda bi si želeli, da bi imeli celovite protipoplavne ukrepe, da zavarujemo to, kar imamo, da se bodo ljudje počutili varne.

Kako pa naš položaj in napredek opazijo izven meja naše občine?

Zagotovo smo prepoznavni in naše mnenje šteje. Tudi obisk vlade, ministra za okolje, je bil plodovit. Minister se je prepričal, da imamo lep, sodoben in energetsko saniran vrtec, ki nam ga marsikdo lahko zavida. Koeficient razvitosti nam raste, onkraj naših meja so opažene zgodbe, ki so prepoznavne tudi širše. Večkrat me vprašajo, kako s takšnim proračunom zmoremo toliko postoriti. Seveda to ni nikoli izključna zasluga občine, zastavljene cilje morajo z razumevanjem sprejeti in podpreti tudi ljudje, da rezultate lahko dosežemo. Še vedno je velik poudarek na prostovoljstvu, veliko rezultatov zato naredimo tako, da prostovoljstvo nadgradimo.

Zaključiva najin pogovor s čestitko občanom ob našem skupnem prazniku.

Iskrene čestitke vsem skupaj! Vsakemu posebej naj gre zahvala za delo, ki je bilo opravljeno v skupnosti. Vabim vas, da v čim večjem številu sodelujete s pohvalami, pripombami ali pobudami, ne nazadnje tudi s kritikami in tako prispevate, da se bo Šmartno z optimizmom razvijalo naprej. Obiščite tudi druga okolja in tako boste morda bolj cenili tisto, kar imamo, na kar moramo biti ponosni. Treba je kakšno stvar tudi pohvaliti – vsi radi v Šmartnem živimo in ga imamo radi! Naredimo tudi sami kaj za to, da nam bo še bolje. Občinski praznik je tudi praznik za veselje, za druženje. Vzemite si čas, da na vam ljub način, bodisi v zidanicah, doma, na martinovanju ali pri slovesni maši praznujete občinski praznik. Privoščite si najboljše in po svoje – od najmlajšega do najstarejšega, posamezno ali skupaj.

Kmetija Ježovnik - družinska tradicija v središču Paške vasi

Avtorica: **Hana Bizjak** Foto: **Klemen Ježovnik, osebni arhiv**

Kmetija Ježovnik, po domače pri Robotnik, stoji v središču Paške vasi. Njena zgodovina sega v leto 1934, ko je manjšo kmetijo kupil pradedek današnjega lastnika. Površina kmetije je bila sprva manjša, a se je sčasoma razširila. Današnji lastnik Klemen Ježovnik jo vodi kot četrta generacija in je lastnik že tri leta in pol.

Zgodovina kmetije Ježovnik tako sega v leto 1934, zgodovina družine in rodu Ježovnik pa celo v leto 1580. Klemnov pradedek je iz Lokovice v Paško vas na kmetijo pripeljal ženo in štiri majhne otroke. Čeprav so bili začetki skromni, so trdo delali in skozi desetletja izoblikovali kmetijo. Po drugi svetovni vojni so se soočali s pomanjkanjem, a kljub temu širili dejavnost – imeli so konja, kravo, kasneje tudi govedo, ter se ukvarjali s hmeljarstvom in lesom. Prelomnica pa je nastopila v letih 1975 in 1976, ko so skupaj z vaščani, zadrugo in ob podpori skupnosti zgradili piščančjo farmo, ki je danes stara že skoraj 50 let. S tem se je kmetija zanesljivo razvila in pridobila stabilen vir prihodka.

Dejavnosti danes

Danes kmetijo vodi Klemen Ježovnik kot četrta generacija. Uradni lastnik je že tri leta in pol, pri delu pa mu pomagajo vsi družinski člani – od 88-letne stare mame, do najmlajšega, komaj dvoletnega potomca. Kmetija obsega približno 15 hektarjev njiv in travnikov, ter osem hektarjev lastnega gozda.

Glavna stebra kmetije sta govedoreja in perutninarstvo. V hlevu imajo okoli 40 glav goveda, perutninarstvo pa ohranja dolgoletno tradicijo sodelovanja s Perutnino Ptuj. Pri vzreji piščancev sledijo sodobnim standardom, brez uporabe antibiotikov in z ustreznimi certifikati kakovosti. Velik poudarek je na posodobljeni opreми – prezračevanju, ogrevanju in urejenem okolju za živali, saj skrbijo, da je reja čim bolj učinkovita in prijazna do okolja. "Pomembna je kakovost. Trudimo se, da so naše živali srečne in zdrave," pojasnjuje Klemen.

Naložbe in napredek

Klemen se je po desetih letih službe odločil za prevzem, kar je kmetiji omogočilo pomembne posodobitve. "Če hočeš uspeti kot kmet, moraš biti hiter in učinkovit. Posodabljanje mehanizacije in opreme je nujno," pojasnjuje. Posodablja se tudi informacijsko, saj strogo sledijo zakonodaji in evidencam o obdelavi njiv ter skrbi za živali.

Čeprav je kmetija nekoliko prostorsko omejena, jo postopoma nadgrajujejo in ohranjajo konkurenčno. Veliko dela poteka tudi v sodelovanju s sosedi, še posebej pri spravilu koruze, kjer si kmetje med seboj pomagajo. V Paški vasi namreč tradicija povezanosti ostaja živa.

Družina kot steber kmetije

Na kmetiji Ježovnik verjamejo, da je ključ do uspeha v podpori družine. Kljub zahtevam sodobnega kmetovanja si Klemen prizadeva ohranjati kakovosten čas z družino ter pozitivno izkušnjo dela na kmetiji predaja otrokoma. Ne želi jima nalagati bremena nasledstva, temveč pa želi, da se sama odločita, ali ju bo ta pot poklicala. "S poklicem kmeta se rodiš. Sam sem spoznal, da sem se prav odločil. Sedaj sem svoj šef, lahko si razporedim čas za vse," dodaja Klemen.

Izzivi kmetovanja

Čeprav napredna tehnologija olajša delo, kmetje ostajajo odvisni od narave. Suše, poplave, toča, divjad ter druge vremenske in okoljske neugodne razmere lahko hitro zmanjšajo pričakovan pridelek. Pri perutninarstvu so razmere nadzorovane, pri govedu pa je odvisnost večja. Podnebne spremembe so vse bolj očitne, zato se je treba sporoti prilagajati novim razmeram. Kljub večjim izzivom kmetija Ježovnik ostaja ponosna in vztrajna. Ob vseh izzivih Klemen vseeno upa, da se mladim kmetom ne bo obrnilo hrbta in jim bomo kot skupnost pomagali pred zaprtjem vse več kmetij.

Klemnovo zadovoljstvo je, ko pridelki uspevajo in so živali zdrave ter lepo rejene – to pooseblja smisel dela na kmetiji. "Kljub vsem izzivom se ne predamo, vztrajnost je pri kmetu ključna," pove za konec.

Stari oče Rudi, oče Rudi, teta Irma in konj Sirko

Avto KG – hobi, ki je prerasel v poklic

Avtor: **Hana Bizjak** Foto: **Hana Bizjak**

Gregor Kolšek je po poklicu avtomehanik in že več kot desetletje s predanostjo skrbi za vozila svojih strank. Leta 2014 je ustanovil popoldansko obrt Avto KG, specializirano za vzdrževanje in popravila vseh vrst in znamk vozil. Kot samostojni podjetnik opravlja vse mehanične storitve, pri čemer se ne ukvarja z elektroniko ali kleparskimi deli. V delavnici dela sam, občasno pa mu pri delu priskoči na pomoč sin Aljaž.

Gregor pravi, da je želel ob redni službi popoldne početi nekaj ustvarjalnega in ostati aktiven. Delo z avtomobili mu je vedno predstavljalo veselje in izziv. »Vsako popravilo je zgodba zase,« pove z nasmehom. »Včasih je treba res razmišljati in iskati rešitve, kar me pri tem delu najbolj veseli.« Dodaja, da se mora avtomehanik danes nenehno izobraževati in spremljati tehnične novosti, saj imajo sodobna vozila vse več elektronskih sistemov.

Delo, ki veseli in povezuje družino

Njegova delavnica se nahaja kar na domačem naslovu – Šmartno ob Paki 38, kjer že vrsto let sprejema tako nove kot stalne stranke. Kontaktirate ga lahko na telefonsko številko **031 490 876**. Med svojimi rednimi strankami ima mnogo takih, ki mu vozila zaupajo že od samega začetka, za kar je iskreno hvaležen. »Zelo sem vesel vsake stranke, še posebej pa tistih, ki se vedno znova vračajo. To je zame največja potrditev, da delam dobro,« pove Gregor.

Poleg rednega servisiranja in popravil ponuja tudi menjavo pnevmatik in popravilo predrtih gum, kar je v jesenskem in spomladanskem času med vozniki še posebej iskano. Uspešno pa opravlja diagnostiko motorne gume. Pri delu ga spodbuja in podpira celotna družina, kar mu veliko pomeni.

Ime njegove delavnice Avto KG izhaja iz začetnic imena in priimka – Kolšek Gregor – medtem ko beseda avto lepo opredeli področje dela in zveni bolj prepoznavno.

Navdušil ga je njegov oče

Gregor poudarja, da mu je to delo postalo način življenja, saj ga opravlja z veseljem in predanostjo. »Nikoli mi ni težko iti v delavnico. Tam se sprostim – to je moj hobi, ki je postal služba.« Za to delo ga je navdušil oče, ki ga je kot mladega fanta navdušil nad mehaniko in mu pokazal veliko ročnih spretnosti. Prav zato si želi, da bi nekoč dejavnost prevzel njegov sin **Aljaž** in nadaljeval družinsko tradicijo.

PESTRO IN DRUŽABNO

Tople kapice za novorojenčke

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Foto: **Boža Polak – osebni arhiv**

Boža Polak, predsednica Turističnega društva Šmartno ob Paki, ki se navdušuje nad ročnimi deli in svoje znanje na tem področju nesebično deli med vse zainteresirane, je v letošnjem poletju nakvačkala kar 60 kpic za novorojenčke.

Slednje je podarila Splošni bolnišnici Celje. Do sedaj je darovala 405 kpic, pri tem pa poudarja, da material za kapice donirajo prostovoljke same. Donacij na tem področju praktično ni. Pri tem dodaja, da so kriteriji za izbiro materiala točno določeni, saj za nežne otroške glavice niso primerni vsi materiali.

Dobrodelna akcija kvačkanja toplih kpic za novorojenčke sicer poteka že od leta 2022. Ideja se je porodila zdravnici porodničarki v Splošni bolnišnici Trbovlje, po udeležbi na strokovnem predavanju o pomembnosti toplih kpic, ki jih nadenejo novorojenčkom na glavo takoj po rojstvu. S tem namreč preprečijo podhladitev in vzdržujejo primerno telesno temperaturo. Izguba toplote preko glavice je pri novorojenčku zaradi razmerja površine glavice in preostalega dela telesa lahko precejšnja, zato je pokrivanje glavice zelo pomembno. Pomembno je, da je kapica narejena po normativih (volnena pokrivala so bolj učinkovita od bombažnih), slednji so objavljeni na spletni strani www.hudavolna.si, pod okriljem katere se odvija dobrodelna akcija. Cilj slednje je, da vsak novorojenček dobi kapico tudi za domov. Letna potreba po kpicah je precejšnja (npr. v letu 2023 je bilo zabeleženih rojstev 16 809).

AMD Društvo ljudske tehnike – delovna september in oktober

Avtor: **Emil Šterbenk** Foto: **AMD DLT**

Najpomembnejši dogodek v jesenskem obdobju je bila strokovna ekskurzija na Madžarsko v okolico jezera Balaton 4. in 5. oktobra, ob tej pa smo počeli in doživeli še dosti več – od druženj do srečanj in praznovanj.

Vsebinska, ki nas je na Madžarskem najbolj zanimala, je bil muzej Kaali Auto Motor v naselju Dörgicse. Odprli so ga leta 2020, odlikuje pa ga zbirka avtomobilov iz socialističnih držav – od Trabantov, Dacie, Zastave 750, do Volge, državniške Čajke in madžarskih motociklov (Pannonia, Danuvia in Csepel). Omenjena vozila so skrbno restavrirana in v odličnem voznem stanju. Muzej skriva številne motocikle zvane imena in nekaj avtomobilov, ki tudi največjim poznavalcem vzamejo sapo. Vozila v zbirki niso zgolj statični eksponati, ampak »živa«, tako motocikli kot avtomobili. Kustos je povedal, da se ob lepem vremenu vsak dan z vsaj po tremi podajo na cesto.

V Keszthelyju, smo si ogledali baročni дворец Festetics, vsekakor vreden ogleda, v prvi vrsti bogata knjižnica. Kot ljubitelje tehnike nas je navdušila razstava kočij in nekaj zanimivih starodobnih avtomobilov – med njimi tudi otroških in zbirka igrarč. Naslednji dan smo se odpeljali do Pecs, kjer smo se sprehodili skozi staro mestno jedro in obiskali muzej porcelana (nekdanje tovarne) družine Zsolany, kjer je poudarek na arhitektonskih elementih, manj pa na porcelanski posodi. V Sloveniji smo ekskurzijo zaključili v mariborskem podjetju Goodtimers, kjer obnavljajo, vzdržujejo in popravljajo starodobnike.

Poleg tega smo se udeležili še druge vožnje na Ljubelj s starodobnimi tovornjaki (6. septembra). Pri **Marku Juvanu** smo se družili, ko smo potegnili črto pod letošnji Pilihov memorial (12. september). Dan kasneje smo se odzvali povabilu Kulturnice Gaberke, kamor so šli naši kolesarji. Začeli smo v gasilskem domu Šoštanj, si ogledali tovarno Turna, zlasti Programa koles Pony in Vilo Mayer, se odpeljali do Viste in se vrnil v Šoštanj. S Tomosi smo se 14. septembra odpeljali na srečanje v Šentilj. Kostanjev piknik – srečanje ob zaključku sezone, smo organizirali 12. oktobra, 16. oktobra pa smo našemu članu **Zlatku Ulagi** pomagali podreti mlaj, ki smo ga skupaj postavili pred 80. dnevi. Tudi novembra in decembra pri AMD DLT očitno ne bo zatišja.

Na strokovno ekskurzijo se je podalo 50 članic in članov AMD DLT, zato dragocenih avtomobilov v muzeju Kaali Auto Motor skoraj ni videti.

V Mariboru smo bili presenečeni, kako vrhunska starodobna vozila je mogoče najti in kupiti pri nas.

Naša sekcija Starodobni kolesarji redno sodeluje z Gabrško kulturnico.

Slovenske gorice – preprosto čudovite

Avtor: **Alojz Slemenšek** Foto: **Društvo vinogradnikov**

Članice in člani Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki smo se v soboto, 18. oktobra 2025, odpravili na strokovno ekskurzijo v Slovenske gorice.

Po ogledu gradu Vurberg smo se odpravili k aktualni vinski kraljici **Nini Polanec** v Jablance, občina Duplek, kjer smo degustirali čudovita vina in spoznali njeno nežno plat in strokovno željo po napredku na področju vinogradništva in vinarstva. Po rajskih dobrotah na Turistični kmetiji Slanič v Žikarcu pa smo obiskali Maistrovo klet na Zavrhu in spoznali njegov prispevek za Slovenijo in njene prebivalce, okušali pa smo tudi vina tamkajšnjih vinogradnikov. Pot smo nadaljevali do Vinogradništva Senekovič (Vina Senekovič) v Jakobski dol, kjer smo degustirali prečudovita vina in spoznali njihovo tehnologijo pridelave vin. Po obisku v Slovenskih goricah pri dobrih in veselih

ljudeh smo se polni novih doživetij in veselega razpoloženja proti večeru vračali domov. Takšnih strokovnih in zanimivih doživetij si želimo še večkrat doživeti.

Mesec požarne varnosti

Avtorica: **Janja Kamenik** Foto: **PGD Paška vas**

V septembru se je zaključila sezona tekmovanj mladine. Septembra smo se udeležili štirih tekmovanj in na vseh dosegli odlične rezultate. Na štirih tekmah smo dosegli dve zmagi. Na kar pa smo še posebej ponosni je, da smo prvič postali zmagovalci Pokalnega tekmovanja Savinjsko-Šaleške gasilske regije v kategoriji pionirjev. Dobro se je odrezala tudi ekipa mladincev.

Pri gasilcih je v oktobru vselej pestro. V oktobru obeležujemo mesec požarne varnosti. Letošnja tema je bila: »Požar ne čaka – pomembna je sekunda vsaka. Poznaš evakuacijsko pot?« V mesecu oktobru paški gasilci vsako leto priredimo dan odprtih vrat za mlajše gasilce, njihove starše in za vse, ki jih gasilstvo zanima. Vsako leto pripravimo različne aktivnosti, da se že od najmlajših naprej spoznavajo z delom gasilcev. Letos so se obiskovalci lahko popeljali z gasilskimi vozili, pripravili smo jim gasilske igre, ustvarjalni kotiček, vsem pa je bil najbolj všeč zadimljen poligon, ki smo ga pripravili v prostorih gasilskega doma. Za konec dneva odprtih vrat smo si sedaj že tradicionalno ogledali taktično vajo naših operativnih gasilcev, ki smo jo letos izvedli na kmetiji Vrečnik. Ker pa so vaje najboljše za urjenje operativnih gasilcev, smo se sredi meseca udeležili 34. vaje štirih društev, ki je letos potekala v organizaciji PGD Mozirje, poleg PGD Paška vas pa na vaji sodelujeta še PGD Šmartno ob Paki in PGD Letuš. Takšna sodelovanja s sosednjimi društvi se nam zdijo izredno pomembna, saj tako samo še utrjujemo naše dolgoletno dobro sodelovanje.

Počasi pa se bliža tudi konec leta. Tudi letos ga bomo tradicionalno proslavili z **druženjem z Bibi in Gusti ter svetim Miklavžem**. Druženje bo letos izvedeno 29. novembra, in sicer v dveh skupinah. Vabljeni, da prijavite svoje otroke do vključno 4. razreda. Rok za prijavo je 16. november. Bibi in Gusti se že veselita, da vam pokažeta, kaj sta ušpičila letos.

»Kam le čas beži, kam se mu mudi?«

Avtorica: **Pavla Lesnjak** Foto: **Amadeja Koren**

Te besede smo največkrat izrekli sošolci ob našem srečanju. Ne moremo verjeti, da je minilo že 60 let, odkar smo zapustili takrat še čisto novo osnovno šolo v Šmartnem ob Paki.

Bilo je leto 1965, ko smo zadnjič skupaj sedeli v šolskih klopih, pisali naloge s kemičnim svinčnikom (ki je vedno puščal madeže) in se skrivali pred učitelji, kadar nismo znali snovi. Življenje je vsakemu izmed nas krojilo svojo pot. Bili smo zelo veseli srečanja, naših pogovorov in vprašanj »Kak' si kaj?« Spominjali smo se tudi tistih sošolcev, ki so prekmalu odšli od nas. Verjamemo pa, da so bili tudi oni z nami. Veseli in počaščeni smo bili prihoda naše drage tovarišice, učiteljice **Karle Podvrtnik**. Veselo smo jo pozdravili in ji zaželeli še veliko zdravja.

Bilo je veliko izrečenega. Polni veselja in mladostnih spominov smo ob zvokih **Timijeve** harmonike tudi zapeli. Prehitro je minil čas, ko smo se razšli v upanju, da se ponovno vidimo. Hvala gospe **Veri** in gospodu **Borutu**, da sta nas sprejela in pogostila. Srečno vsem in nasvidenje!

DIGIDOM – Digitalna domoznanska zbirka Knjižnice Velenje

Avtor: Lidija Črnko, Knjižnica Velenje

Digitalizacija knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah je danes eno ključnih orodij za ohranjanje, zaščito in posredovanje kulturne dediščine lokalnim skupnostim ter širši javnosti. Gre za proces pretvorbe fizičnega gradiva – knjig, periodike, fotografij, zvočnih in video posnetkov ter drobnega tiska – v digitalno obliko, ki omogoča trajno hrambo in široko dostopnost.

DIGIDOM – digitalna domoznanska zbirka Knjižnice Velenje

Na območju delovanja splošne knjižnice ima digitalizacija več dimenzij, saj z ohranjanjem kulturne dediščine skozi pretvorbo občutljivega, redkega ali dragocenega gradiva v digitalno obliko zmanjšuje fizično obrabo in tveganje izgube zaradi staranja materialov, hkrati povečuje dostopnost gradiva širšemu krogu uporabnikov ne glede na geografsko oddaljenost ter s tem krepi informacijsko enakost, omogoča raziskovalcem in študentom hiter dostop do virov in napredno iskanje po metapodatkih ter z dokumentiranjem zgodovine, družbenega razvoja in ustvarjalnosti lokalnega okolja prispeva k promociji lokalne identitete in krepitvi občutka pripadnosti.

Pri tem se splošne knjižnice pogosto soočajo z izzivi, kot so pomanjkanje finančnih in kadrovskih virov, vprašanja avtorskih pravic, potreba po standardizaciji metapodatkov in vzdrževanju tehnične infrastrukture. Uspešni projekti digitalizacije, kot je Digidom Knjižnice Velenje, dokazujejo, da je ključnega pomena strateški pristop, ki vključuje dolgoročno načrtovanje, sodelovanje z drugimi kulturnimi institucijami (npr. muzeji, gledališči, arhivi) in dosledno spoštovanje pravnih ter strokovnih standardov.

Digitalizacija knjižničnega gradiva tako ni le tehnični proces, temveč strateška kulturna in izobraževalna investicija, ki prispeva k trajnostnemu razvoju lokalne skupnosti in omogoča, da dediščina postane živo, dostopno in vključujoče gradivo za prihodnje generacije.

V času, ko digitalna dostopnost postaja temeljna komponenta sodobnega znanja in kulture, Knjižnica Velenje z domoznansko zbirko DIGIDOM ponuja izjemen primer uspešne in strateško načrtovane digitalizacije lokalne kulturne dediščine. DIGIDOM ni le digitalni arhiv, temveč simbol strateške kulturne vizije, ki se je začela uresničevati že leta 2006. Takrat je Knjižnica Velenje začela sistematično digitalizirati raznoliko gradivo od filmov in videoposnetkov, preko glasbenih posnetkov, do tiskanih medijev ter s tem postavila temelje za digitalno ohranjanje lokalne dediščine.

Že leta 2012 je Knjižnica Velenje javnosti predstavila pomemben rezultat večletnega prizadevanja na področju digitalizacije lokalne kulturne dediščine. Projekt, poimenovan DIGIDOM – digitalna domoznanska zbirka, je v prvi fazi zajel kar 169 video zapisov, 760 glasbenih posnetkov in več kot 33.000 strani lokalnega časopisa Naš čas. Obseg in raznolikost zbranega gradiva od besedil, slikovnega in zvočnega materiala do filmske dokumentacije sta že ob začetku uvrstila Digidom med najcelovitejše digitalne zbirke splošnih knjižnic v Sloveniji.

Ena izmed posebnosti zbirke je njeno premišljeno urejanje avtorskih pravic. V Digidom so vključena tudi gradiva, za katera avtorske pravice še veljajo, vendar so uporabnikom dostopna prek t. i. lokalnega dostopa, to pomeni, da si jih je mogoče ogledati znotraj knjižnice, ne pa jih prenašati ali deliti. Gradivo, za katerega je Knjižnica Velenje uspela pridobiti soglasja nosilcev pravic, pa je javno dostopno tudi na spletu, prek portala www.digidom.si.

Zbirka danes vključuje več kot 9.200 enot digitaliziranega gradiva, opremljenega z metapodatki, kar omogoča enostavno iskanje in vsebinsko orientacijo. Med njimi so razglednice, fotografije, časopisi, plakati, letaki, glasbeni in filmski posnetki ter knjige, ki odražajo bogato ustvarjalnost posameznikov in institucij iz Šaleške doline. Posebna pozornost je namenjena dokumentiranju družbenega, kulturnega in političnega dogajanja v lokalni skupnosti, kar omogoča uporabnikom poglobljeno razumevanje razvoja regije in njene identitete skozi čas.

Pri projektu DIGIDOM se jasno odraža pomen sodelovanja med sorodnimi kulturnimi akterji v lokalni skupnosti. Knjižnica Velenje je pri razvoju in nadgradnji digitalne domoznanske zbirke vzpostavila učinkovita partnerstva z institucijami, ki imajo ključno vlogo pri ustvarjanju in varovanju kulturne dediščine Šaleške doline. Med najpomembnejšimi partnerji izstopajo Muzej Velenje, Gledališče Velenje, Festival Velenje in druge lokalne organizacije in posamezniki, ki knjižnici omogočajo dostop do dragocenega gradiva. Sklenjeni dogovori o urejanju avtorskih pravic in digitalni obdelavi gradiva dokazujejo visoko raven medsebojnega zaupanja in skupno zavezanost ohranjanju lokalne identitete. Takšno sodelovanje ne le bogati vsebino Digidoma, temveč tudi krepi vlogo knjižnice kot središča povezovanja in soustvarjanja v kulturnem prostoru regije.

Spletna stran DIGIDOM (www.digidom.si) uporabnikom nudi pregleden, tematsko razdeljen dostop do digitalizirane domoznanske zbirke Knjižnice Velenje. Struktura spletne strani je zasnovana enostavno in uporabniku prijazno, z jasno vidnimi ikonami in kategorijami gradiv, ki omogočajo intuitivno raziskovanje vsebine.

Vsebina je razdeljena v naslednje ključne kategorije:

- Knjige – digitalizirane monografske publikacije s področja lokalne zgodovine, kulture, spominov in literarnega ustvarjanja.
- Drobn tisk – vsebine, kot so zgibanke, programski listi, vabila, razna obvestila in drugo efemerno gradivo, ki osvetljuje kulturne, izobraževalne in družbene dogodke v regiji.
- Časopisi – med drugim tudi celotna digitalizirana zbirka lokalnega časopisa Naš čas, kar omogoča vpogled v javni diskurz in lokalno dogajanje več desetletij nazaj.
- Razglednice – zgodovinske podobe krajev in pomembnih stavb Šaleške doline, ki imajo dokumentarno in estetsko vrednost.
- Fotografije – obsežna zbirka zgodovinskih in sodobnih fotografij s področja javnega življenja, arhitekture, industrije,

šolstva, športa in vsakdanjega življenja.

- Plakati in letaki – vizualni dokumenti, ki pričajo o kulturnem in družbenem utripu v različnih časovnih obdobjih.
- Glasbeni posnetki – arhiv lokalne glasbene produkcije različnih žanrov in generacij.
- Filmski in video zapisi – dokumentarni posnetki, reportaže, kulturne prireditve, arhivske video zgodbe.

Na domači strani so kategorije predstavljene z jasno označenimi ikonami. Z enim klikom na posamezno kategorijo uporabnik vstopi v izbrano vsebinsko področje. Znotraj kategorij so datoteke urejene v mape po:

- avtorjih, kadar gre za osebno ustvarjalnost (npr. literati, glasbeniki, fotografi),
- temah, kadar gre za serijsko ali institucionalno gradivo (npr. šolstvo, industrija, krajevna zgodovina).

Vsaka enota je opremljena z osnovnimi metapodatki (naslov, avtor, leto, izvor, opis), ki omogočajo ciljno iskanje ali tematsko raziskovanje. Dostopnost gradiva pa se razdeli na gradivo, za katero so pridobljena soglasja nosilcev avtorskih pravic in je prosto dostopno na spletu ter na gradivo z omejenimi avtorskimi pravicami, ki pa je dostopno zgolj prek računalnikov znotraj knjižnice v Velenju (lokalni dostop), kar zagotavlja pravno varno uporabo zbirke.

DIGIDOM presega tradicionalni pomen knjižnične zbirke. Gradivo dokumentira domače ustvarjalce različnih generacij in družbene fenomene pretekla Šaleške doline. Knjižnica tako postaja prostor, kjer se lokalna identiteta, zgodovina in kulturni spomin prepletajo z digitalno dostopnostjo. Obenem krepi vlogo splošnih knjižnic kot aktivnih akterjev v kulturnem, izobraževalnem in družbenem življenju regije. DIGIDOM predstavlja referenčni primer dobre prakse na področju digitalizacije domoznanskega gradiva. S premišljeno strategijo, tehnično dovršenostjo in spoštovanjem avtorskih pravic Knjižnica Velenje utrjuje svojo vlogo kot varuhinja premične kulturne dediščine in ustvarjalka mostov med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo lokalne skupnosti. Takšni projekti dokazujejo, da digitalizacija ni zgolj tehnološki proces, temveč ključno orodje za ohranjanje identitete in spodbujanje trajnostnega razvoja v kulturnem sektorju. DIGIDOM s tem ne predstavlja le digitalnega arhiva, temveč postaja živo pričevanje o kulturni zgodovini kraja in regije – dostopno, strukturirano in odprto za vse, ki jih zanimajo lokalni spomini in razvoj skupnosti.

Knjižnica Velenje vabi vse občane, društva in ustanove, da se pridružijo soustvarjanju digitalne domoznanske zbirke DIGIDOM, ter nam s prinašanjem gradiva ali opozarjanjem na dragocene vsebine pomagajo ohranяти kulturni spomin Šaleške doline za prihodnje generacije.

Zaupam knjižnici!

Dragi ljubitelji knjig in branja,
splošne knjižnice bomo med 17. in 21. novembrom 2025 praznovala Teden splošnih knjižnic.
Ob tej priložnosti Vas vabimo, da se nam pri praznovanju pridružite na raznih dogodkih in odkrijete veselje,
ki ga prinaša druženje s knjigami.
Vse, ki še niste člani Knjižnice Velenje, želimo spodbuditi k branju, zato Vam podarjamo enoletno članstvo.
Brezplačno se lahko vpišete v četrtek, 20. novembra 2025, v katerikoli od naših enot –
v Velenju, Šoštanju ali Šmartnem ob Paki – v času odprtosti knjižnic.
Brezplačni vpis velja le ob osebnem obisku knjižnice, za spletni vpis se obračuna članarina.
Veselimo se vašega obiska in želimo, da knjige postanejo vaši zvesti spremljevalci!
Vaša knjižnica

Športno druženje Odbora invalidov Šmartno ob Paki

Avtor: **Stanislav Majhen**

Leto je naokoli in invalidi odbora Šmartnega ob Paki že komaj čakamo, da se bomo lahko dokazali in prikazali, koliko smo trenirali in se pripravljali za tretje športne igre med odborom Velenje, odborom Šoštanj in odborom Šmartno ob Paki.

Ta dan je bil 19. september 2025, ob 9. uri, kjer se je zbralo 40 tekmovalcev. Tekmovali smo v štirih panogah, in sicer v pikadu, ruskem kegljanju, železnih obrocih in štrbunku. Tekmovanje je bilo napeto in sodniki so imeli težko nalogo, da bo vse po pravilih. Tako, da lahko rečemo zdrav duh v zdravem telesu. Po končanem tekmovalstvu smo se odpravili v Mladinski center, kjer smo nestrpnost čakali na rezultate. Vse točke v vseh panogah sta skrbno seštevala gospod **Drago Kolar**, predsednik MDI Velenje in naš športni referent **Vojko Mandelc**. Na podelitvi je rezultate povedal gospod Kolar, medalje pa sem predal predsednik odbora invalidov Šmartno ob Paki **Stanislav Majhen**. Največ medalj med moškimi tekmovalci je prejel odbor Velenje, med ženskimi prav tako.

Naš odbor Šmartno ob Paki je prejel srebrno in bronasto medaljo. V največjem pričakovanju je bila podelitev pokala za skupno število točk. Skupni zmagovalac je bil odbor Šmartno ob Paki!

Malo prigovarjanja in truda predsednika odbora, da bi bilo to tekmovalstvo vsako leto, je obrodilo sadove. Nekateri so bili skeptični, da nam ne bo uspelo, vendar se naš odbor ne bo ustavil samo pri tem. V prihodnosti si želimo še večje število tekmovalcev. Aktivnosti bodo še naprej temeljile na druženju in s pozitivno energijo bomo šli naprej. Drugo leto pa se spet vidimo.

Izlet DU Šmartno ob Paki v Pliberk – tradicija, kultura in druženje

Avtor: **Konrad Steblovnik** Foto: **Konrad Steblovnik**

V soboto, 30. avgusta 2025, se je Društvo upokojencev Šmartno ob Paki podalo na nepozaben izlet v Pliberk, kjer smo se udeležili znamenitega pliberškega jormaka – sejma z večstoletno tradicijo, ki sega vse do leta 1393. Že zgodaj zjutraj, ob 7.30, smo se odpravili na pot, polni pričakovanj in dobre volje.

Pliberški jormak nas je pričakal z živahnim sejmskim utripom: številni vrtljaki, stojnice, domače dobrote in izdelki lokalnih obrtnikov so ustvarili pravo praznično vzdušje. V šotoru Svaveja uta je potekalo srečanje slovenskih upokojenskih društev iz Slovenije in zamejstva. Sprejel nas je predsednik slovenskega DU Pliberk **Joško Hudej**. Šotor je bil nabito poln, vzdušje pa izjemno prijetno.

Kulturni program je bil bogat in raznolik – nastopile so številne pevske in plesne skupine. S tremi pesmimi je nastopila tudi naša

pevska skupina Prijatelji iz DU Šmartno ob Paki. Kosilo je bilo prav tako okusno – postrežen nam je bil klasičen dunajski zrezek.

Po kosilu smo imeli prosti čas za ogled sejma, nato pa smo se odpravili proti Globasnici, kjer smo si ogledali tamkajšnji arheološki romarski muzej. V njem so hranjene najdbe arheoloških izkopanin na gori sv. Eme in v vzhodnogotskem grobišču. Ena izmed turističnih atrakcij, ki množično privablja goste v to majhno občino Globasnico, je grad **Johanna Elbeja** in njegove žene **Ljudmile**. »V prostem času smo s prijatelji in sosedi delali grad. Tri leta smo gradili od kleti do strehe. Od takrat naprej pa sem več ali manj delal sam,« s ponosom pove Johann. Pravi, da je grad sedaj končan.

Na poti domov smo se ustavili še v Mislinji, kjer smo si privoščili kratek postanek in strnili vtise. Domov smo se vrnili ob 18.30, polni lepih spominov in prijetnih doživetij.

Iskrena zahvala predsedniku DU Šmartno ob Paki **Francu Lesnjaku** ter gospodu **Marjanu Knezu** za odlično organizacijo in skrbno pripravljen program. Izlet je bil ne le sproščujoč, temveč tudi bogat s kulturnimi in družabnimi vsebinami.

Z naše misije v Radečah smo se vrnili s »flosarjem«

Avtor: **Jože Aristovnik** Foto: **Franc Lesnjak**

Vsem članom Društva upokojencev Šmartno ob Paki je dobro znano, da se naše društvo nenehno trudi popestriti jesen našega življenja. Eno takšnih prijetnih presenečenj smo doživeli v četrtek, 18. septembra, ko smo se odpravili na izlet v Radeče.

Upokojenci smo ekološko ozaveščena populacija, zato smo se na pot podali kar z vlakom. V Radečah so nas prijazno sprejeli gostitelji, nato pa nas je prizadевна vodička popeljala po mestu in nam predstavila njegove znamenitosti.

Prava »češnja na torti« pa je bila dvournna vožnja s splavom po reki Savi, vse od Radeč do Zidanega Mosta. Odkar deluje hidroelektrarna Vrholovo, se je vodostaj Save tako dvignil, da je do Zidanega Mosta plovna tudi za splave. Radeški turistični delavci so to s pridom izkoristili in oblikovali zanimivo turistično ponudbo – splav, ki sprejme cel avtobus ljudi. Z njim smo se podali na nepozabno plovbo, kjer so za nas poskrbeli z okusnim golažem in tekočimi dobrotami, zato smo se vsi počutili odlično. Ker je splavarstvo tudi del naše zgodovine, sem predlagal »kormanišu« (tako imenujejo kapetana ali šefa splava), da bi v Zidanem Mostu zavili po Savinji navzgor vse do Sulcerja v Letušu in bi se tako namesto z vlakom domov, vrnili kar po vodi. A me je prijatelj hitro opozoril, da je na Savinji pri Podvinu jez, ki bi ga radeški splav težko preskočil.

Za tolažbo pa so nam gostitelji po kar 70 letih ponovno krstili našega avtohtonega »flosarja«. Ta čast je pripadla **Franciju Omladiču**. Upam in želim, da bo Franci kot sveže pečeni flosar

uspešno nadaljeval tradicijo nekdanjih splavarjev iz Šmartnega ob Paki.

Za veselo razpoloženje na splavu je poskrbel simpatični 19-letni harmonikar. Žal pa je prijetno vzdušje nekoliko pokvaril samouk iz Rečice ob Paki, ki je vztrajal, da v zahvalo Radečanom zapojemo narodno pesem Prav lepa je ta Šmarška fara. Polni lepih vtisov in v družbi našega novega »flosarja«, smo se v popoldanskih urah z vlakom vrnili v naš »raj pod Oljsko goro«.

Pohod članov društev upokojencev ŠPZDU po občini Šmartno ob Paki

Avtor: **Franc Omladič** Foto: **Franc Omladič**

Šaleška pokrajinska zveza društev upokojencev je v sklopu medgeneracijskega sožitja, v organizaciji Društva upokojencev Šmartno ob Paki, izvedla pohod po Šmartnem ob Paki in njegovi okolici v četrtek, 9. oktobra 2025. Pri tem je lokalna turistična vodnica Boža Polak pohodnikom na poti predstavila kulturno zgodovinske znamenitosti občine. Okrog 80 udeležencev pohoda je prehodilo načrtovano pot v veselem vzdušju.

Šaleška pokrajinska zveza društev upokojencev (ŠPZDU) organizira različne prireditve v sklopu medgeneracijskega sožitja. Med njimi je tudi pohod, ki ga vsako leto izvede drugo društvo upokojencev v ŠPZDU. V letošnjem letu je organizacijo pohoda prevzelo DU Šmartno ob Paki.

Pohoda se nas je udeležilo okrog 80 pohodnikov iz celotne Šaleške doline. Zbirno mesto je bilo v Martinovi vasi, kjer je pohodnikom dobrodoščilo zaželel predsednik društva upokojencev Šmartno ob Paki **Franc Lesnjak**. V imenu ŠPZDU in njenega predsednika **Franca Vedenika** pa je njegove pozdrave prenesel **Janez Zelcer**, predsednik DU Šoštanj.

Po krajši slovesnosti smo pričeli s pohodom, ki ga je vodila lokalna vodnica **Boža Polak**. Najprej nas je popeljala do centra Šmartna, kjer je predstavila statistične podatke o občini in občino samo. Pot smo nadaljevali do Baronije, katere začetek gradnje sega v leto 1848. Ob njej je nekoč bil park z eksotičnimi drevesi, za Baronijo pa naj bi bila vrata podzemnega rova do gradu Pakenštajn, ki je bil naša naslednja postaja. Pohod po obronkih Malega Vrha nas je pripeljal do Špančeve zidanice, kjer je bil prvi daljši postanek. Pohodnike je pričakal topel čaj in pecivo, za vino pa sta poskrbela **Feri** in **Alenka Podgoršek**.

Primerno okrepčani smo se podali na drugi del poti mimo Žibretove domačije, vinotoča Rakun do Bayerjeve – Fajonove vile v Rečici ob Paki iz leta 1879. Na vseh prej omenjenih postankih nas je Boža z razlago ponesla v zgodovino in življenje takratnega obdobja.

Kot vsako druženje smo tudi ta pohod zaključili na izhodišču, v Martinovi vasi, kjer nas je čakala malica. Kljub ne ravno idealnemu vremenu je prijetna družba z obilo dobre volje pokazala, da druženje potrebujemo, še posebej mi upokojenci.

Skupni pohod upokojencev in planincev na Čreto

Avtor: **Franc Omladič** Foto: **Franc Lesnjak**

Člani Društva upokojencev in Planinskega društva Šmartno ob Paki smo 25. septembra organizirali skupen pohod na Čreto. Pohod je bil primeren za vsakogar, saj je bila od izhodišča do planinskega doma na Čreti slaba ura zmerne hoje. Naredili smo si lep dan, poln dobre volje, ki smo ga zaključili z okusno malico v prostorih društva upokojencev.

Ob pohodu s planinci pred letom dni na Hom, smo se dogovorili, da bomo takšne skupne pohode še organizirali. Dogovora smo se držali. Tokrat nas je pot vodila na Čreto. Na sicer še rahlo deževno jutro smo se v četrtek, 25. septembra 2025, zbrali pred prostori DU. Ravno vreme je verjetno botrovalo temu, da je bil odziv slabši od pričakovanega. Z avtomobili smo se preko Dobrovelj pripeljali do izhodišča poti, od koder smo imeli še slabo uro zmerne hoje do planinskega doma na Čreti. Že med hojo se je vreme izboljšalo in na Čreti nas je že pričakalo sonce. V planinskem domu, ki je ob četrtek sicer zaprt, nas je ob poprejšnjem dogovoru sprejela prijazna oskrbnica **Anica**, ki nam je postregla s sveže pečenim jabolčnim »štrudlom«. Po kratkem počitku smo se okrepčani in odžejani odpravili proti avtomobilom, vmes pa smo ob prijetnem vzdušju pobrali tudi kakšno gobo, slednjih res ni bilo na koše.

borovničevim zavitkom in si dušo privezali s pijačo planinskega društva.

Želim, da bi bil odziv na skupni pohod naslednje leto večji, tako s strani upokojencev kot planincev. Ti pohodi niso zahtevni, saj je osnoven namen druženje, si popestriti dan in se imeti lušno.

Zaključek pohoda je sledil v prostorih društva upokojencev, kjer smo bili postreženi s pasuljem našega kuharskega mojstra **Borisa**, se še enkrat posladkali z domačim jabolčnim in

Deveta trgategv potomke stare trte v občini Šmartno ob Paki

Avtor: Alojz Slemenšek, DV Šmartno ob Paki Foto: arhiv DV

V torek 30. septembra 2025, je Društvo vinogradnikov v sodelovanju z Občino Šmartno ob Paki organiziralo deveto trgategv potomke najstarejše vinske trte na svetu z Lenta, ki jo je občina prejela v letu 2015.

Ob tem dogodku se je zbralo lepo število obiskovalcev, ki so z zanimanjem spremljali, kakšen pridelek je rodila vinska trta. Veseli smo, da se je trgategv udeležil tudi **Slavko Jenuš – Hutar**, ki je vodja »bračev« z Malečnika, ki vsako leto izvedejo trgategv stare trte na Lentu in je s svojimi izkušnjami pripomogel, da se je trgategv opravila po protokolu. Trgategv sta opravila župan občine Šmartno ob Paki **Janko Kopušar** in podžupan MO Velenje **Janez**

Melanšek pod budnim očesom skrbnice vinske trte, predsednice Društva vinogradnikov **Mojca Praprotnik**. Pridelek je bil za trto, ki je stara šele devet let zelo dober, letos sicer skromnejši, kot navadno, a je vseeno rodila 29 grozdov v skupni teži 5,80 kg. Ker je količina premajhna za predelavo v vino, smo se letos zopet odločili, da povabimo tudi vse vinogradnike, ki imajo posajeno potomko stare trte, da prinesejo svoj pridelek na to prireditve in da bomo tako lahko letos spet pridelali protokolarno vino za občino. Ta pobuda je bila več kot učinkovita, saj so člani DV prinesli lepo količino grozdja (blizu 125 kg, vsebnost sladkorja je 75 %), iz katerega bo predsednica društva Mojca Praprotnik pridelala kvalitetno vino, namenjeno za protokolarno vino občine Šmartno ob Paki. Šmarški vinogradniki pa so pred pričetkom trgategv občinske potomke potrgali še 12 grozdov z dveh potomk, ki jih je Društvo vinogradnikov posadilo pred šestimi leti v Martinovi vasi in pridelek prinesli na prizorišče trgategv občinske trte.

Po končanem uradnem delu smo poizkusili kvalitetno vino šmarških vinogradnikov ter razne dobrote, ki spadajo k trgatvi in so jih pripravili članice in člani DV. Celotno prireditve je odlično povezoval »ovtar« **Franc Fužir**, s harmoniko pa jo je popestril **Maj Kovačič** z Malega Vrha.

OBČINA ŠMARTNO OB PAKI

**Spoštovane občanke in spoštovani občani,
iskreno vam čestitamo ob občinskem prazniku!**

Praznujmo z zavestjo, da skupaj ustvarjamo prihodnost naše občine.

Župan, Svet in Uprava Občine Šmartno ob Paki

Po pestrem poletju v preplet barvitih jesenskih aktivnosti

Avtorica: **Andreja Urnaut**, Mladinski center Šmartno ob Paki Foto: MC Šmartno ob Paki

Ko se po sproščenih dopustniških dneh, ognjevitih poletnih energijah, po dolgih dneh svetlobe in razveseljujočega sonca pričnemo počasi umirjati, obračati nazaj vase, so tudi tople jesenske barve tiste, ki nas opominjajo, da je vsak trenutek zares poseben. V našem mladinskem centru se po vsem veselju, smehu, čudovitih energijah, producirani v prepletu dogodkov Poznopoletnega festivala, močno radostimo vsega, kar vam pripravljamo in ponujamo v vedno krajših dneh, ko so ravno prijazna druženja tista, ki v nas zanetijo val pomirjujoče topline.

Dogodki Poznopoletnega festivala so dejansko tisti, s katerimi želimo našim občankam in občanom na nek način polepšati prehod iz pestro valovitega poletja v umirjeno in doživeto jesen. Letošnje dogodke so z odlično interaktivno predstavo *Bo al' ne bo?*, že v četrtek, 4. septembra, prižgale gledališnice mladinske skupine Gledališča pod kozolcem, ki so navdušile polno dvorano Marof. Že čez dva dni je sledila tudi »uradna« otvoritev festivala, ko je zanimivemu popoldanskemu dogajanju z vaškimi igrami našega turističnega društva, poznopoletno tržnico in koštiljado sledila večerna zabava s karizmatičnim **Vilijem Resnikom** in njegovim bendom. Vsi obiskovalci bi se strinjali, da ko energija in veselje kar »špricata« naokrog, res ne moraš ostati ravnodušen. Slediti bi moral koncert etno bande Poseben gušt, ki z največjo odličnostjo izvaja pesmi in poezijo **Iztoka Mlakarja**, a smo jih bili primorani prestaviti na kasnejši termin. Vsi, ki jih že nestrpnost pričakujete, pristrčno vabljeni na njihov koncert v Kulturni dom Šmartno ob Paki, v četrtek, 26. 3. 2026, ob 19.00 uri. Komaj čakamo na to marčevsko razvajanje vseh naših čutil ...

Z izjemno zanimivo predstavo *Pivo* sta nas nato v petek, 19. septembra, navdušila **Gojmir Lešnjak Gojc** in **Jaša Jamnik**. Naslednji dan bi moral slediti zanimiv dogodek s tržnico starin in koncertom skupine Teachings of The Ocean, a smo ga zaradi

bolezni v skupini odpovedali. Z iskrenim veseljem pa smo v zadnjem septembrskem in prvem oktobrskem petku pozdravili na odru šmarškega doma kulture člane KD Gorenje s predstavo *Zbudi se, Katka* in nato še člane Gledališča pod kozolcem s predstavo *Obiski*. Ni ga čez pristen, sproščen, globok smeh.

V septembru smo, v sodelovanju z Ljudsko univerzo Velenje, pričeli tudi že z delavnicami pametnih telefonov, delavnicami spomina ter kaligrafije. Prav tako so se v naših prostorih pričele različne redne vadbe, ki potekajo pri nas skozi celotno leto (več in podrobneje v Napovedniku dogodkov na zadnji strani).

V tednu mobilnosti, med 15. in 19. septembrom, smo našim občankam in občanom omogočili brezplačno izposojlo e-koles, ki si jih je sicer mogoče kadarkoli izposoditi pri nas ali pa morebiti podariti bon za izposojlo e-kolesa tudi za kakšno darilo.

Ker v letošnjem letu izjemno uspešno sodelujemo in izvajamo pri nas tudi različne aktivnosti Centra za krepitev zdravja Velenje, smo v sredo, 8. oktobra, s kar 12 udeleženkami spoznavale in usvajale različne tehnike sprostitve. Vse, ki vas takšne vsebine pritegnejo, vabljeni na še eno delavnico tehnik sproščanja v sredo, 19. novembra.

Razigrana otroška energija je polnila naš Marof v sobotnem dopoldnevu 11. oktobra, ko je v organizaciji Društva prijateljev mladine in ob podpori mladinskega centra potekala menjalnica igrač, otrokom pa je bil na voljo tudi pester igralni kotiček. Zadovoljstvo je bilo moč prebrati na obrazih tako malih kot velikih obiskovalcev.

V ponedeljek, 13. oktobra, sta v naši galeriji Dile na iskrič način predstavila svojo ekspedicijo na Antarktiko **zakonca Volk**, nato pa so se v soboto, 18. oktobra, člani MK Packenstein po zanimivem potopisnem predavanju veselili in zabavali še na že tradicionalnem Motomartinovanju.

V dno duše in srca nas je presunil dokumentarec **Jana Cvitkoviča** *Gram srca*, ki smo ga v dvorani Marof predvajali v četrtek, 23. oktobra. Po ogledu smo lahko prisluhnili še zanimivemu pogovoru **Oskarja Hudolina** z režiserjem Janom Cvitkovičem.

Sicer pa smo v oktobru v naših prostorih in naših nočitvenih kapacitetah od 25. do 29. oktobra gostili kar 45 udeležencev projekta Mladi na misiji.

V času »krompirjevih« počitnic smo v prostorih kulturnega doma od ponedeljka do četrтка pripravili raznolik program otroškega počitniškega živčava, ki je bil seveda predvsem jesensko obarvan in čarovniško začinjen. Torkova delavnica je potekala v sodelovanju z LU Velenje, sredina pa v sodelovanju z društvom Novus Velenje.

In ker je pred nami naša najveličastnejša in najpomembnejša občinska slovesnost s podelitvijo občinskih priznanj in nagrad, vabljeni v naš kulturni dom v torek, 11. novembra ob 18.00 uri. Nikar pa seveda ne pozabite, da že v soboto, 8. novembra, pojemo, plešemo, okušamo, se veselimo ... vse, kar spada v program Vesele Martinove sobote.

MLADARIJE

Taborniki in eno dobro delo na dan

Avtorica: **Diana Podgoršek** Foto: **Ana Kodrič in Diana Podgoršek**

Ko smo taborniki jeseni po krajšem poletnem premoru ponovno nadeli svojo rutico, smo se spomnili taborniškega simbola, kjer nas vozel na rutici opominja, da z rutico okrog vratu naredimo eno dobro delo na dan.

Kot rečeno, so se ponovno začela redna tedenska srečanja našega taborniškega društva. Vodniki smo že nestrpnost pričakovali, da se zopet srečamo s starimi člani, ter da v naših vrstah pozdravimo nove. In tako smo se na prvi oktobrski petek zbrali pred šolo ter polni elana začeli novo taborniško leto.

kot ga nemalokrat doživimo ob tabornem ognju – smeh, skeči in prepevanje taborniških pesmi. Vozli na ruticah so nas povezali, opravljena dobra dela pa so pomembno prispevala k našemu projektu. Še enkrat se zahvaljujemo vsem članom in staršem za udeležbo in podporo!

V naše taborniško društvo še vedno z veseljem sprejemamo nove člane – otroke, mlade in morebiti tudi starejše prostovoljce, ki bi radi svoj prosti čas preživljali aktivno, v naravi in dobri družbi. Taborništvo je več kot le hobi; je način življenja, kjer se učimo sodelovanja, samostojnosti in odgovornosti – ter ob tem neizmerno uživamo.

Naša srečanja tudi letos potekajo vsak petek od 17.30 do 18.30 pred OŠ bratov Letonja in so namenjena učenju skozi igro, raziskovanju narave ter razvijanju taborniških vrednot.

Vabimo vas, da se nam pridružite in postanete del naših prihodnjih dogodivščin. Prve akcije nas čakajo že kmalu! Več informacij na rhp.taborniki.si.

V sredini oktobra smo že sodelovali tudi na večjem dogodku Šaleške zveze tabornikov – na dobrodelnem kosanju, kjer smo zbirali sredstva za projekt Taborni prostor ŠZT. Namen projekta je zagotoviti stalni taborni prostor tabornikov Šaleške doline po izteku najemne pogodbe v Kajuhovem taboru v Ribnem pri Bledu. Dogodek je bil odlično obiskan, vzdušje pa pravo taborniško – polno pozitivne energije, ustvarjalnih delavnic ter taborniških iger, dišalo pa je po pečenem kosanju in drugih dobrotah. Zvečer je sledila dobrodelna stand up predstava »Dom pod zvezdami«, kjer so nam nastopajoči pričarali večer,

Iz toplih besed raste srce naše šole

Avtorica: **mag. Petra Vnuk, prof.** Foto: **OŠ Bratov Letonja Šmartno ob Paki**

Kultura se začne z drobnimi dejanji – s prijazno besedo, z ustvarjalnim navdihom, odprtim srcem. Tako nastaja vse tisto, za kar si vsak dan znova prizadevamo na OŠ bratov Letonja – učence nagovoriti s prijaznostjo besed in dejanj ter jim kot vzgojno-izobraževalna ustanova pokazati poti v svetlo prihodnost.

Za nami so prvi meseci novega šolskega leta, ko se po hodnikih znova razlega otroški smeh, šolski prostori pa oživljajo s toplino ustvarjalnosti in z željo po znanju. Jesen, čas prehoda in dozorevanja, nas spodbuja k razmisleku o tem, kaj daje naši šoli pravi utrip. V OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki vemo, da je to, med drugim, tudi kultura – kultura besede, misli, odnosa in srca.

S ponosom sporočamo, da je Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti naši šoli ponovno podelil naziv KULTURNA ŠOLA, tokrat za obdobje 2025–2029. To priznanje potrjuje, da kulturo razumemo kot temeljno vrednoto našega vsakdana – kot način življenja, v katerem se prepletajo spoštovanje, ustvarjalnost in odgovornost do skupnosti.

Da kultura na naši šoli živi v najlepši obliki, potrjuje tudi izjemen uspeh naših učencev na XXVII. mednarodnem likovnem natečaju Radost Evrope 2025, ki ga vsako leto organizira Dečji kulturni centar Beograd. Na natečaju so sodelovali otroci iz številnih držav sveta. Strokovna žirija, sestavljena iz priznanih umetnikov in pedagogov, je podelila nagrade v petih starostnih kategorijah, med nagrajenci pa so tudi naši učenci. 1. nagrada za kolekcijo v starostni kategoriji 4–6 let je pripadla naši šoli za dela **Ize Jelen, Anabele Bibič in Naceta Kolenca**, v starostni kategoriji 7–9 let pa je 3. nagrado prejel **Jakob Gorčan**, vsi pod mentorstvom učiteljice **Anje Zajamšek**.

V prvem tednu oktobra smo na šoli obeležili Teden otroka, ki je bil letos namenjen razmisleku o prijaznosti in moči toplih besed. Besedi prosim in hvala sta na videz preprosti, a v sebi nosita izjemno moč – odpirata vrata spoštovanja, krepita povezanost in ustvarjata občutek zaupanja. Prav takšne vrednote želimo zaposleni na šoli utrjevati med učenci: da bi drug v drugem prepoznali človeka, ki ga je vredno poslušati, razumeti in spoštovati.

Kultura nas povezuje tudi z občani našega kraja; v tokratni številki ŠOP-a smo povezali literarno delo občanke **Darje Arh Centrih** s poustvarjalno ilustracijo učenke **Zale Podgoršek**. Pisateljica svoje delo deli z javnostjo in bogati kulturno življenje v našem okolju, od letošnjega šolskega leta dalje pa bodo pri

njenem ustvarjanju sodelovali tudi naši učenci, ki bodo zgodbe po svoje likovno ali domišljjsko upodobili. Tako kultura povezuje generacije, spodbuja ustvarjalnost in gradi most med šolo in skupnostjo.

Obenem z veseljem zremo naprej – **28. novembra ob 16.30 nas bo pri šoli znova združil tradicionalni dobrodelni Miklavžev sejem**, ki že vrsto let bogati našo šolo s toplino svojega namena in medsebojne podpore. Na sejmu bomo zbirali sredstva za šolski sklad Z roko v roki, ki pomaga socialno ogroženim družinam naših učencev pri plačilu stroškov v okviru izvajanja šolskega procesa. Hkrati pa smo ponosni, da bomo tudi v tem šolskem letu **nosilci in organizatorji občinske prireditve in proslave ob slovenskem kulturnem prazniku, ki bo 5. februarja 2026 v Kulturnem domu Šmartno ob Paki**. Ta prireditev je za nas več kot počastitev Prešernovega dne – je poklon jeziku, umetnosti in duhovni dediščini, ki jo z ljubeznijo ohranjamo in prenašamo na mlade rodove. Na njej bomo združili glas, gib in misel – vse tisto, kar predstavlja jedro kulturne šole.

Zato vabimo vas, spoštovani starši in občani, da se nam pridružite na tovrstnih dogodkih s podporo in skupnimi trenutki, kar našim prizadevanjem daje pravi pomen.

Naj nas tudi v nadaljevanju šolskega leta vodi misel, da kultura ni le okras šole, temveč njeno srce; je tisto, kar nas vsakodnevno povezuje, uči in bogati.

»Prosim plemeniti besedo, hvala pa človeka.«
(Neznani avtor)

080 80 34
BREZPLAČNA ŠTEVILKA
www.kp-velenje.si

Komunalno
podjetje
Velenje

Spoštovani občanke in
občani, čestitamo ob

11 novembru,
prazniku Občine
Šmartno ob Paki

Skupaj ustvarjajmo dobre zgodbe in
prijetno sobivanje.

Občankam in občanom
iskreno čestitamo
za občinski praznik!

ROGEL-METAL d.o.o.

PROIZVODNO, TRGOVSKO PODJETJE

Gavce 28a
8327 Šmartno ob Paki

Tel.: +386 (0)3896 53 70
Faks: +386 (0)3896 53 75
GSM: +386 (0)41 411 722

ROGEL-METAL d.o.o.
Gavce 28 a, Šmartno ob Paki
041 411 722, 03 896 53 70

 <https://www.facebook.com/RogelMETAL/>

**VSEM OBČANKAM IN
OBČANOM ČESTITAMO OB
OBČINSKEM PRAZNIKU.**

Tehnoplast Povše, d.o.o.
Rečica ob Paki 34, Šmartno ob Paki
www.tehnoplast-povse.si

Občina in Kulturno društvo Šmartno ob Paki
ob dnevu samostojnosti in enotnosti
vabita na tradicionalni

**Božično
novoletni
koncert**

MEPZ ŠMARTNO OB PAKI
Z GOSTI

26. decembra 2025, ob 19. uri

V KULTURNEM DOMU ŠMARTNO OB PAKI
VSTOP JE PROST

Sprehod skozi čas

Avtor: **Boris Vratanar**, Literarna sekcija Potke

Šmartno ob Paki,
prijazen majhen kraj
moji prvi koraki
segajo ohoho let nazaj.

V vrtec nisem hodil,
čeprav seveda bi lahko,
sem pa doma po blatu brodil,
da mi dolgčas ni bilo.

Že v osnovni šoli,
kakšno pesem sem napisal,
po drugi strani pa nikoli,
nisem lepo pel in risal.

To bili so časi,
ko se pelo je na vasi.
Če danes kaj se sliši,
je to preprič v hiši.

Kakšno nedeljo, ko k maši šli
so drugi
jaz pa ribe sem lovil v strugi
pa se gospa je našla kaka,
ki je rekla: Boris spet namaka.

Ob sobotah na gasilske vaje
ob pol štirih bil je zbor,
za žogo tekal sem najraje
Pele bil je moj vzor.

Več sem bil zunaj, kakor noter,
vem, da sem takrat spoznal,
kako imel je močno roko foter,
tega nebi vam izdal.

Ob večerih na vasi smo se
zbrali,
in seveda dolgo v noč zdržali,
preden šli smo spet narazen,
no, pa v kino nisem smel za
kazen.

Ko bil sem v puberteti
se oziral za dekleti,
takrat nisem mogel vseh ujeti,
zdaj, zdaj ne morem vseh
prešteti.

V mladosti rajši kakor morje,
sem imel motorje.
Po nekaj padcih pa prišel je
dan,
ko brez motorja sem jo mahnil
na Jadran.

Na veselicah bil sem reden
gost,
pijače in deklet je tam bilo
»zadost«,
pa muzika bila je ful na glas
sem plesal jaz, a bolj počas.

Za službo ni bilo problema
denarnica je b'la obilna,
obstajala le ena sama je dilema
prva, druga ali tretja gostilna.

Pa da ne bo pomote,
bile so tudi delovne sobote.
Zato pa več veselja,
prinesla je nedelja.

Dan danes pa je vse drugače,
si brez službe in brez plače.
Imamo pa vse več južne
»brače«,
le redko kje še pravi Marko
skače.

In res je vse drugače,
telefoni so igrače,
presladke sladke so pijače,
preslane prekajene krače.

Ko pogledam po bifejih
prazne so točilne mize.
Baje, da se že na raznih
komitejih
pozna prisotnost krize.

Zadnjič pa sem srečal znanca,
ki se edini hvali in mi pravi,
da pozitivno nulo kaže mu
bilanca,
ker davčna nonstop mu sedi
na glavi.

Včasih sem iskal
dekleta za družbo,
danes iščem žal,
veze za službo.

Na zavodu za zaposlovanje
domujejo prave rešitve,
tam se začnejo sanje
mladih iskalcev zaposlitve.

Na dnevnem redu so reforme,
nove in nove politične zdrahe
postavili delavcem so norme
naj postavijo še tajkune za
zapahe.

Med tem, ko pod svobodnim
soncem
redki delajo, ostali spijo,
še ena zgodba s srečnim
koncem,
spomini ostanejo, živijo.

Domači harmonikarji zopet odlični

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Foto: **Maja Fužir Kovačič**

V nedeljo, 14. septembra 2025, je potekala Zlata harmonika Ljubecne. Na tekmovanju se je predstavilo 45 tekmovalcev, izbranih na predtekmovanjih.

Predsednik tekmovanja **Robert Goličnik** je poudaril, da so bili vsi tekmovalci zelo dobro pripravljeni. Praznik harmonike, ki je tokrat potekal že štirinštiridesetič je dokazal, da se za narodnozabavno glasbo in njen razvoj ni potrebno bati.

Absolutna zmagovalka Zlate harmonike Ljubecne je postala **Mia Ovčjak**, odlične rezultate pa so dosegli tudi naši domači muzikanti. **Nika Drofelnik**, **Maj Kovačič** in **Ažbe Dvornik** so za svoje nastope prejeli srebrne plakete, **Tilen Kumar** in **Žiga Hriberšek** pa sta v svojo zbirko nagrad dodala zlati plaketi. Žiga si je priigral tudi zmagovalni nastop, prejel je namreč največje število točk in zmagal v svoji kategoriji. Mladim glasbenikom iskreno čestitamo.

»Gadmajster«, ki je 30-krat prehodil Martinovo pot

Avtorica: **Mateja Potočnik** Foto: **Martin Lenošek, osebni arhiv**

Martin Lenošek – Tina je preprost in vztrajen človek, ki svoje življenje posveča delu, planinam in domačemu kraju. Je upokojeni poklicni šofer in dolgoletni planinec, ki prehodi številne poti, kot praporščak in vinogradnik pa ostaja zvest tradiciji in ljudem. Njegova življenjska pot je poklon trdnosti, toplini in skromnemu bogastvu vsakdana.

Rodil se je v Rečici ob Paki, 10. novembra 1942. Že njegovo ime in datum rojstva nosita posebno simboliko – rojen je dan pred godom sv. Martina, ki ga praznujemo 11. novembra in po katerem je poimenovan tudi občinski praznik Občine Šmartno ob Paki. Nič čudnega torej, da je Martin že od nekdaj povezan s krajem, z ljudmi in z vinom – saj ga »zaznamuje« že ime samo.

Že pri petnajstih letih je Tina prijel za delo – zaposlil se je v skladišču živilske trgovine Koloniale, ki se je takrat nahajalo v neposredni bližini njegovega doma. Ob delu je zaključil triletno poklicno šolo za šoferja in to delo upravljal do upokojitve. Leta 1969 se je zaposlil v podjetju Gorenje, kjer je kot šofer prevozil številne ceste nekdanje Jugoslavije in celotne Evrope. Kasneje je delal še za druga podjetja, a volan in ceste ostajajo njegovi zvesti spremljevalci še danes.

Pri 27. letih si je ustvaril družino – z ženo **Ivico** (roj. Podgoršek), prav tako iz Rečice ob Paki, sta skupaj zgradila dom in vzgojila hči **Mojco** ter sina **Tinija**. Danes se veselita štirih vnukinj in vnukov ter pravnukinj, kmalu pa bo družino obogatil še nov član.

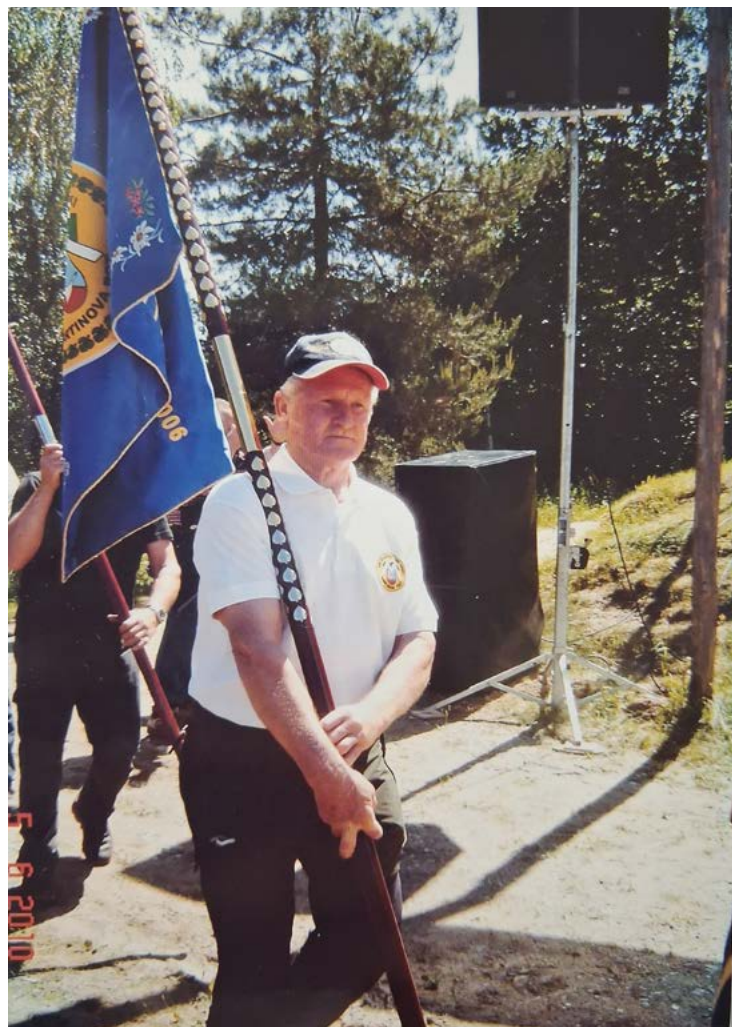
Leta 1979 se je včlanil v Planinsko društvo Šmartno ob Paki, a ljubezen do planin in narave se je pri njem začela že prej. Svojih začetkov se spominja z nasmehom – na planinske poti sta ga pogosto vabila **Janko** in **Milan Kopušar**, njegova zvesta spremljevalca na številnih pohodih. Na Triglav se je povzpел kar 27-krat, za kar si je med planinci prislužil šaljiv, a spoštljiv naziv »gadmajster«, obenem pa je v gore in planine pospremil tudi številne druge ljubitelje planin.

Aktivno je sodeloval tudi pri pripravi in obnovi Martinove poti, ki jo je sam prehodil že več kot 30-krat ter pri postavljanju in urejanju Martinove vasi. Danes je najstarejši aktivni član Planinskega društva Šmartno ob Paki, v katerem je od leta 2010 vse do lani ponosno nosil prapor društva.

Ko ni na poti ali v planinah, ga najdemo v njegovem vinogradu v Malem Vrhu, ki ga je podedoval in ga s srcem obdeluje. Zadnja tri leta v njem uspeva tudi prava dragocenost naše vinogradniške dediščine, in sicer potomka najstarejše vinske trte na svetu, ki je letos tudi prvič obrodila.

V prostem času rad rešuje križanke – njegova vztrajnost mu je že večkrat prinesla tudi nagrado. In še ena zanimivost, ki priča o njegovi natančnosti in ljubezni do življenja: že 40 let vsak dan piše dnevnik, v katerega zapisuje, kje je bil, kaj je počel in kakšno je bilo vreme. Njegovi zapisi so kot tihi pričevalci časa, vsakdanjih trenutkov in življenjske poti, ki jih drugače hitro pozabimo.

Gospod **Martin Lenošek – Tina** je človek poti – po cestah, po gorah, skozi življenje. V času, ko v Šmartnem ob Paki praznujemo god sv. Martina in občinski praznik, se še posebej z veseljem spomnimo domačina, ki s svojo predanostjo in srčnostjo uteleša vse tisto, kar želimo kot skupnost ohraniti in praznovati.

Lara Prašnikar premaknila največji mejnik v slovenskem ženskem nogometu

Avtorica: **Hana Bizjak** Foto: **NZS**

Šmarška nogometašica Lara Prašnikar je letos poleti naredila velik korak v svoji športni karieri. Iz nemškega kluba Eintracht Frankfurt se je preselila čez lužo, v ameriški klub Utah Royals iz mesta Salt Lake City. Tam bo igrala v najvišji ženski nogometni ligi v ZDA (National Women's Soccer League – NWSL).

S tem je Lara postala prva Slovenka, ki bo nastopila v tej elitni ligi. Poleg tega se je zapisala v zgodovino kot osma najdražja nogometašica vseh časov, saj je bil njen prestop ocenjen na kar 550.000 evrov. Njeni dosežki pa govorijo sami zase. V slovenski reprezentanci je dosegla 48 zadetkov na 88 nastopih, v dresu Eintrachta iz Frankfurta pa med letoma 2020 in 2024 49 zadetkov na 122 tekмах. Za svoje trdo delo in predanost nogometu je bila že tri leta zapored razglašena za najboljšo slovensko nogometašico. Iz uredništva **Lari** iskreno čestitamo in ji želimo veliko uspehov pri nadaljevanju kariere v Združenih državah Amerike.

NK Šmartno 1928 – uspešna jesen in ponosni pogledi v prihodnost

Avtorica: **Tatjana Hojnik** Foto: **NK Šmartno 1928**

Nogometni klub Šmartno 1928, ki nadaljuje več kot 90-letno tradicijo nogometa v kraju, tudi v tej sezoni dokazuje, da uspešno združuje tekmovalnost in vzgojo mladih. Klub s ponosom skrbi za celovit razvoj – od najmlajših selekcij do članske ekipe.

V devetih selekcijah trenutno trenira okoli 160 otrok, ki pod vodstvom predanih trenerjev razvijajo ne le nogometne veščine, temveč tudi vrednote sodelovanja, discipline in spoštovanja.

Članska ekipa, ki nastopa v 3. slovenski ligi – vzhod, je v jesenskem delu sezone trenutno na sedmem mestu. Z dobro igro in ekipnim duhom so igralci postavili trdne temelje za uspešno nadaljevanje sezone. Ključni dejavniki za napredek ostajajo redni treningi, kakovostne domače predstave in podpora zvestih navijačev, ki vedno poskrbijo za pravo nogometno vzdušje v Šmartnem. Posebej v ospredju je **Ardit Vezaj**, najboljši strelec članske ekipe. Že na uvodni tekmi sezone proti Zavrču je dosegel hat-trick, s čimer je napovedal izvrstno formo. Njegove predstave so opazili tudi selektorji amaterske reprezentance Slovenije, kar je pomembno priznanje zanj in hkrati za klub, ki uspešno vzgaja kakovostne igralce.

Kulturno društvo Šmartno ob Paki
Šmartno ob Paki 72, 3327 Šmartno ob Paki

 Gledališče pod kozolcem vabi!

 Pridružite se abonmaju Gledališča pod kozolcem, ki bo potekal **od januarja do aprila 2026** (predvidoma 4 predstave).

Vabljeni, da skupaj z nami doživite nepozabne večere smeha in zabave.

 Vpis abonmaja: **december 2025**

 Več informacij: 041 677 417

<https://www.facebook.com/GledaliscePodKozolcem/>

Delovna jesen in nova druženja pred nami

Avtorica: Amadeja Koren, PD Šmartno ob Paki Foto: arhiv PD Šmartno ob Paki

Za člane Planinskega društva Šmartno ob Paki je bila prva polovica jeseni pestra in aktivna. Podali smo se na več planinskih doživetij, poskrbeli za urejenost naših poti ter pomagali pri delih v domačem kraju.

V nedeljo, 21. septembra 2025, smo se že zarana odpravili proti Velikemu Snežniku. Pot nas je najprej vodila čez Mali Snežnik, nato pa po razglednem grebenu do kočice **Draga Karolina** in vrha Velikega Snežnika (1796 m). Vreme nam je bilo naklonjeno, razgledi na Istro, Primorsko in Notranjsko pa so bili čudoviti.

Za urejenost planinskih poti sicer skrbimo vse leto, a še toliko bolj natančni smo pred tradicionalnim pohodom po Martinovi poti pred občinskim praznikom. Tako smo v oktobru izvedli tudi večjo delovno akcijo, v kateri so nam svojo pomoč ponudili tudi markacisti Planinskega društva Škale-Hrastovec. Na delu Martinove poti pod Lokoviškim mostom smo zamenjali dotrajane stopnice in v celoti obnovili ograjo, ki je bila resnično potrebna zamenjave. Poleg tega so naši člani pomagali tudi pri napeljavi novega vodovoda v Martinovi vasi, lotili pa smo se tudi obnove strehe na brunarici v Martinovi vasi.

V nedeljo, 19. oktobra, smo se odpravili še na Uršljo goro, kjer vsako leto poteka tradicionalni shod pod sloganom 100 Uršk na Uršljo goro, ki je letos bil že sedmi zapored. Kljub temu, da med našimi pohodniki ni bilo nobene Urške, je dan potekal zelo prijetno – v krasnem vremenu in v jesenskih barvah narave ter z obilo dobre volje.

Vabljeni na Veselo Martinovo soboto!

Veselim se ponovnega srečanja z občani in drugimi obiskovalci na Veseli martinovi soboti, 8. novembra. Ob 7.00 uri vabljeni na pohod po Martinovi poti, kasneje pa na popoldansko dogajanje, v sklopu katerega bomo za našim šankom poleg okrepčila pripravili tudi tradicionalen srečelov. Ob tej priložnosti vsem občankam in občanom iskreno čestitamo ob občinskem prazniku.

Otok, kjer ti zastane dih

Avtorica: Hana Bizjak Foto: Hana Bizjak

Svet premore marsikatero očarljivo destinacijo. Ena od njih je prav Korzika. Ob njenem imenu mnogi Slovenci najprej pomislijo na letalsko nesrečo iz leta 1981. Čeprav domačini niso navdušeni nad turisti in sporazumevanje pogosto ni preprosto – poleg korziškega narečja redko govorijo angleško ali francosko – Korzika hitro očara.

Korzika je otok kontrastov – od črnih plaž do belih peščenih zalivov, od hribovitih prelazov do obmorskih mest z bogato zgodovino. Otok sem letos obiskala že drugič, moj fant pa se tja vrača že vrsto let. Tokrat sva raziskala predvsem severni del in se ustavila v mestih, ki s svojo naravo in šarmom očarajo vsakega popotnika. Pri potovanju pa ne gre izpustiti slikovitih mest, kot so Bonifacio, Porto-Vecchio in Ajaccio z Napoleonovim spomenikom. Na Korziko se ni treba odpraviti z letalom – midva sva izbrala nočni trajekt iz Savone in zjutraj prispela v Bastio.

Otok močnih okusov in drugačne kulture

Letos me je otok očaral še bolj kot lani – in ne le zaradi izletov. Na vsakem koraku se čuti, da gre za drugačno kulturo. Že vožnja po

cestah je posebno doživetje: domačini vozijo precej divje, včasih mi je kar dih zastal.

Korziška kulinarika je polna močnih okusov in posebnosti, ki jih pri nas redko srečamo. V trgovinah ponujajo domače salame iz mesa divjih pujskov ter bogate sire. Divji prašič – ena izmed značilnih živali otoka – je tudi glavna sestavina njihove znane enolončnice. Skoraj povsod je mogoče kupiti kostonjeve piškote, ki so po mojem okusu nekoliko preveč sladki, a vsekakor vredni, da jih poskusiš. Korzika pa slovi tudi po svojih pijačah – od odličnih vin do lokalnih piv in drugih posebnosti.

POTOPIS

Najbolj pa so me presenetili prometni znaki. Na prvi pogled so podobni našim, a večina je preluknjanih od streliv. Očitno domačini vadijo streljanje kar na prometnih tablah. Ta vtis je bil tako močan, da si ga bom zapomnila še dolgo. Presenetile pa so tudi cene hrane – v trgovinah je skoraj vse za nekaj evrov ceneje kot pri nas v Sloveniji.

Slikovite poti severa

Severni rt Korzike se začne pri Bastii, od tam pa se cesta vije ob obali vse do severnih vasic. Pot do Barcaggia je slikovita – turkizno morje, rahel vetrič in razgledi, ki jemljejo dih. Na sever sva se odpravila tudi zaradi znamenitih krav, ki naj bi se sprehajale kar po plaži – dogodek, ki ga človek ne doživi vsak dan. A tisti dan jih ni bilo. Domačinka, ki je delala na plaži, nama žal ni znala razložiti, zakaj, saj ni govorila angleško. Tako sva doživela realnost, ki je bila povsem drugačna od podob, ki jih prikazujejo družbena omrežja.

Zato sva nadaljevala proti znameniti črni plaži v Nonzi, kjer so obmorski razgledi še mogočnejši, saj se cesta vzpenja visoko nad morjem. Po ogledu plaže sva se ustavila v Saint-Florentu, obmorskem mestecu z živahnim utripom, in poiskala najboljši sladoled, narejen iz lokalnih sestavin in korziškega sadja. Malo za mestom pa se skriva tudi živalski vrt, kjer sva si ogledala raznolike živali – od lemurjev, kengurujev, pavov in surikat do značilnih korziških pujskov.

Med cirkusom, trdnjavo in legendami

Na Korziki se veliko družin ukvarja z zabavanjem turistov na poseben način – s cirkusom. Tako sva obiskala Cirkus Francesco. Skoraj dve uri dolg program z žongliranjem z ognjem, triki in predvsem s klovnom, ki je nasmejal tako otroke kot odrasle, je bil prava popestritev večera.

Eden najlepših izletov na Korziki pa je bil obisk mesta Calvi. Pot naju je vodila skozi L'Île-Rousse, nato pa ob vijugasti obalni cesti do Calvija. Po legendi naj bi se prav tu rodil Krištof Kolumb, a največja znamenitost kraja je mogočna trdnjava iz časa genovske okupacije. V vročih dneh si je trdnjavo priporočljivo ogledati v poznejših urah. Na poti nazaj naju je čakal še en gorski prelaz, kjer so naju ob cesti pričakali koze, osli in celo krave – prizor, ki daje Korziki poseben čar.

Tudi južna mesta imajo svoj čar. Mesto Bonifacio, zgrajeno na vrhu pečin, je eno najprepoznavnejših in najbolj fotogeničnih krajev na otoku. Če pa se potepate po Korziki, ne pozabite pozdraviti še njihovega najbolj znanega domačina – Napoleona, ki se skriva v glavnem mestu Ajaccio.

Družinska pustolovščina po Skandinaviji

Avtorica: **Tatjana Hojnik** Foto: **osebni arhiv družine Volk**

Ko se družina Volk odpravi na pot proti severu, se vsak kilometer spremeni v zgodbo. Njihovo potovanje z vanom skozi Švedsko, Norveško, Finsko in Dansko razkrije, da prava pustolovščina ni le v razgledih, ampak v trenutkih, ki jih doživiš skupaj – tam, kjer se dan nikoli ne konča in srce utripa hitreje od motorja.

Družina Volk se je na poletno pot proti severu odpravila ob dnevu državnosti. **Renata**, mama in gonilna sila družinskih poti, pove, da so že dolgo sanjali o tem, da bi se z vanom podali čez Skandinavijo – med tisočnimi jezeri, neskončnimi gozdovi in morjem, ki nikoli ne spi. Njihov cilj je bil doseči Nordkapp, najbolj severno točko Evrope, a kot pravi Renata, je bil pravi cilj nekaj drugega – čas, ki so ga imeli zase.

Van je postal njihov mali dom, cesta pa učilnica potrpežljivosti in prilagajanja. Mladina je sprva vihala nos nad idejo, da bosta morala dva meseca preživeti brez prijateljev, a že po nekaj dneh so jutranji treningi, skupna kosila ob jezerih in iskanje losov postali njihov vsakdan in rutina svobode.

Švedska jih je očarala s spokojnostjo in urejenostjo. Med rdečimi hiškami, ki se skrivajo med borovci, in jezeri, v katerih se odseva nebo, so se učili počasnosti – tiste, ki jo doma vedno primanjkuje. Na vsakem postanku jih je pričakala nova razglednica: Stockholm z bleščečimi mostovi, tihi nacionalni park Store Mosse in obale, kjer so si privoščili večere ob ognju. Ko so prečkali Finsko, deželo tisočih jezer, so začutili, da so resnično na severu.

Na Norveškem jih je pričakala divjina, ki vzame dih. Skozi dolge tunele, mimo slapov in razgibanih fjordov, so se končno povzpeli do Nordkappa. Tam, kjer se Arktični ocean zliva z nebom, so obstali v tišini. Mrzel veter, megla in občutek, da stojiš na robu sveta – to je bil trenutek, ki ga družina ne bo nikoli pozabila. Renata pove, da takrat ni bilo pomembno, koliko kilometrov so prevozili. Pomembno je bilo, da so skupaj.

Sledili so dnevi na severu, kjer sonce nikoli ne zaide. Pohodi med skalami in morjem, srečanja s severnimi jeleni in pogled na delfine, ki so spremljali njihovo pot. V Alta so občudovali katedralo severnega sija, v Tromsu pa utrip arktičnega mesta z lesenimi hišicami in pristno toplino ljudi. Pot jih je vodila tudi do otoka Senja, kjer so z vrha Husfjelleta občudovali razgled, ki ga, kot pravi Renata, lahko nariše le narava sama.

Najlepši del poti pa so bili Lofoti – otoki, kjer se visoki hribi dvigajo iz morja, in kjer bele plaže spominjajo na tropske, le da voda zebe do kosti. Na otoku Vaeroy so našli popoln mir. Tam so ujeli trenutke, ko slišiš samo veter, galebe in utrip lastnega srca. Večeri ob morju, ribolov in pohodi nad fjordi so postali del njihove družinske zgodbe. Renata pravi, da je tam spoznala, da prava sreča ne potrebuje popolnega načrta – le odprto srce.

Ko so se po mnogih trajektih in zavitih cestah začeli vračati proti Danski, jih je spremljal občutek hvaležnosti. Otroci so se smejali spominom na ledene kopeli, Miha je že načrtoval naslednjo pot, Renata pa je v tišini gledala skozi okno in razmišljala, da so najlepše poti tiste, ki te povežejo – z naravo, z drugimi in predvsem s sabo.

Ko so se končno ustavili doma, so vedeli, da so s severa prinesli več kot samo fotografije. Prinesli so izkušnjo, ki jih je spremenila – razumevanje, da svoboda ni kraj, ampak občutek. Na severu so našli spomin, ki bo grel še dolgo potem, ko bodo slike zbledle.

Skupaj nam je lepše

Avtorica: **Darja Arh Centrih** Ilustracija: **Zala Podgoršek**

Nad gozdnim vrtcem v Tihem logu se je rodil nov dan. Vzhajajoče sonce je napovedovalo lepo in prijetno vreme, a vzgojiteljica, lisica Zvitka, ni kazala srečnega obraza. Tiho je sedela pred vhodom, čakala mladičke in si žalostno mrmrala: »Ojoj, le kaj me čaka danes?«

Njeni varovanci so se namreč ves čas prepirali, si jemali igrače in si tako ali drugače nagajali. Ko jih je končno uspela umiriti, pa so se kujavo igrali vsak zase. To se je ponavljalo iz dneva v dan in tudi to jutro ni bilo nič drugače. Veverička Lesnika je jokala, ker se je krt Rovko norčeval iz njenega lepega košatega repa. Rovku je jež Zbodko rekel slepec tepec, ker je bil neroden in je podrl njegovo hišico iz palčk. Sova Bistra je Zbodku zagrozila, da mu bo v spanju porezala vse bodice, ker je po nesreči prepiknil njen najljubši balon. Lesnika pa je Bistri očitala, da se ves čas le dela pametno, v resnici pa je neumna kot noč. Ko so živalce popoldne končno odšle domov s svojimi starši, je bila Zvitka izmučena. Vsa skrušena je sedla v kot učilnice.

»Tako ne gre več naprej,« je obupano odkimavala z glavo. »Nekaj moram storiti. Tega zbadanja in prepиров ne prenesem več. Toda ... kako naj dosežem, da bodo postali prijatelji?«

Dolgo je sedela v prazni učilnici, saj ni imela moči, da bi jo začela pripravljati za nov dan. Ko je brez volje le začela izbirati škatle z igračami, ki jim jih je hotela ponuditi naslednje jutro, pa se ji je nenadoma utrnila čudovita zamisel.

»To je to!« je od sreče kar poskočila in njen obraz je zažarel kot sonce, ki jo je pozdravilo zjutraj. »Že vem, kaj bom storila. O, moje ljube živalce, jutri bo vse drugače.«

Rečeno, storjeno. Zvitka je vstala zgodaj in začela izpeljevati svoj pretkani načrt. Ko so mladički prišli v vrtec, je bila učilnica prazna. Vse igrače so izginile.

»Pa saj smo ji včeraj pospravili,« je jokal Rovko.

»Gozdni škratje odnesejo le nepospravljene igrače,« je tarnala Bistra.

»Niso bili gozdni škratje,« je strogo dejala Zvitka. »Jaz sem jih skrila, ker si le nagajate. Če se želite danes igrati, boste morali malo sodelovati.«

»Sodelovati?« je prestrašeno ponovila Lesnika.

»Tako je. Igrače boste morali poiskali skupaj. Če jih ne boste našli, se pač ne boste igrali,« je ostro dodala.

Živalce so nekaj časa tiho sedele za mizo in trmasto gledale v tla. A za igrače bi naredile vse. Le kaj naj počnejo brez njih?

»Kaj pa moramo narediti?« je nazadnje le vprašal Rovko.

»Najprej morate ugotoviti, kaj iščete, naprej pa se znajдите sami,« je odločno dejala Zvitka, na mizo položila tri slike in se umaknila. Živali so se začudeno zazrle vanje. Na njih so bili narisani orehi, rov in pismo.

»Že vem,« je čez čas veselo zaskovikala Bistra. »Iščemo orehe, ki so skriti v rovu pod vrtcem.«

»Jaz jih bom poiskal,« se je ves navdušen ponudil Rovko.

»Jaz jih bom strla, da vidimo, kaj je v njih,« je dejala Lesnika. »Morda se v katerem skriva sporočilo.«

Skupaj so se odpravili pred vrtec, kjer je bil rov. Krtek je urno stekel vanj in na dan prinesel pet orehov. Lesnika jih je strla, kot je obljubila. V štirih je bil oreh, v petem pa se je skrivala majhna slička torte na mizi

za vrtcem.

»Naša prijazna učiteljica nam je spekla torto,« se je razveselila Lesnika, ki je bila največji sladkosned. »Obožujem njene orehove torte!«

»Gremo brž za vrtec. Jaz bom nesel orehe. Naložite mi jih med bodice in gremo. Tudi igrače so zagotovo tam,« je bil prav tako navdušen Zbodko.

In imel je prav. Na mizi za vrtcem jih je čakala torta, ki so jo okrasili z orehi in jo pojedli za malico. Nato jim je Zvitka pokazala tri velike škatle igrač, ki so jih odnesli nazaj v vrtec.

»Če si boste ponovno nagajali in se ne boste igrali skupaj, vam bom igrače vzela za več dni,« jim je zabičala lisička, ko so se vrnili v igralnico.

»Ne bomo se več prepirali,« so ji mladički obljubili v en glas.

Res so bili majhni in razigrani, a obljubo so držali. Dopoldan v vrtcu jim je tako minil, kot bi mignil. Nihče se ni dolgočasil in nihče se ni prepiral. S pomočjo vzgojiteljice so spoznali, da jim je veliko lepše, če se igrajo skupaj. Pa tudi precej bolj zabavno.

Jedi za mrzle dni

Avtorica: **Boža Polak**

Jesen je čas pisanega listja, pečenega kostanja, svežega grozdja. Meglena jutra, hladen jesenski veter, ki piha čez polja, kratki dnevi, vse to so značilnosti jeseni, vmesnega letnega časa, ko poletje prehaja v zimo. Vse se upočasnjuje in pripravlja na zimski spanec.

S hladnejšimi dnevi naše telo zahteva toplo hrano, da se oskrbi z energijo. Jesen nam ponuja veliko sestavin, predvsem gobe, krompir, zelje, repo, ohrovt, kostanj, buče. Jedi, ki jih pripravljamo, pa še dodatno začinimo s toplimi začimbami, kot so muškatni orešček, klinčki, kardamom, koriander.

Jesenski in zimski čas sta čas za različne juhe, enolončnice, jedi na žlico. Za pripravo potrebujemo najrazličnejšo zelenjavo, sveže ali prekajeno meso, testenine, žita, stročnice, zelenjavno, govejo ali kokošjo osnovo, začimbe in zelišča, kis, vino, limonin sok ter kislo ali sladko smetano.

Golaž

Golaž je mesna jed, ki izvira iz srednjeveške Madžarske. Prvi opisi priprav segajo v 9. stoletje, ko naj bi ga kuhali madžarski pastirji. Originalni madžarski golaž je pripravljen iz narezanih kosov mesa, ki je lahko goveje, svinjsko ali divjačinsko, lahko pa je tudi vse skupaj zmešano. Značilna zelenjava v golažu je v prvi vrsti čebula, doda pa se tudi zelena, česen, korenje, krompir, sveža paprika, paradižnik, od začimb pa paprika v prahu, poper, lovorov list kumina in muškatni orešček. Tipični slovenski golaž pa je nekoliko drugačen, je bolj gost z manj vode. V golažu ni krompirja. Uporabi se večja količina čebule. Razmerje med čebulo in mesom je 1:1.

Sestavine: 1 kg bočnika, 1 kg čebule, 3 stroki česna, ½ rdeče, ½ rumene in ½ zelene paprike, olje, 1 žlička mlete paprike, 1 žlička paradižnikove mezge, 4 lovorjevi listi, 5 zdrobljenih brinovih jagod, 1 žlička kumine, 1 žlička majarona, 1 žlička pehtrana, 1 žlička luštreka, timijan, kajenski poper, 2 feferona, mlet poper, 1 korenček, pol stebila pora in belušne zelene, 3 paradižniki (pelati), 2 l goveje juhe, sok 1 limone, 5 žlic belega vina, ½ sladke smetane.

Priprava: Bočnik narežemo na srednje velike kocke. Čebulo in česen drobno narežemo. Por narežemo na tanke kolobarje, zeleno na majhne kocke, korenček pa naribamo. Papriko narežemo na nekoliko večje kose, paradižnik narežemo na manjše kocke. Vse dišavnice

drobno sesekljamo. Na vročem olju prepražimo čebulo in por, dodamo narezan paradižnik, paradižnikov mezgo, mleto papriko in takoj zalijemo z govejo juho. Zavremo in dodamo meso, ter vse začimbe in zelenjavo, razen soli in sveže paprike. Dobro premešamo in kuhamo približno 1,5 ure (da je meso mehko). Iz juhe poberemo meso, omako pretlačimo s paličnim mešalnikom. Dodamo meso ter svežo papriko in kuhamo še nadaljnjih 10–15 minut. Golaž obogatimo s sladko smetano.

Pasulj

Pasulj izvira iz jugovzhodne Evrope in Bližnjega vzhoda. Izvor besede pasulj naj bi bil turški izraz »fasulye«, ki je postal del balkanskega jezika. V preteklosti je bil prehrana revežev in kmetov, ker je bil poceni in hranljiv. Priprava je enostavna, ni pa najbolj hitra, saj se za pasulj običajno uporabi suh fižol v zrnju, ki ga moramo pred kuhanjem več ur namakati. Tako kot večino jedi na žlico, tudi pasulj skuhamo »na zalogo«. Za jedi na žlico velja, da so še boljše drugi ali tretji dan.

Sestavine: 30 dag belega fižola (tetrovca), 40 dag prekajene mesnate svinjine, 2 čebuli, 2 stroka česna, 2 dag paradižnikove mezge, zelen peteršilj, 1 korenček, 1 korenina peteršilja, 1 lovorjev list, sol po potrebi, 1,5 l vode, 2 veliki žlici ajvarja ali 1 sveža rdeča paprika, noževa konica mlete kumine, 1 žlica moke za prežganje, 3 žlice Evo za srbski pasulj (varianta: 1 žlica sladke ali pekoče paprike).

Priprava: Fižol dobro operemo in namočimo čez noč. Vodo odlijemo in nalijemo svežo hladno vodo in počakamo, da fižol in meso zavreta. Vodo odlijemo, prilijemo svežo vodo in ponovno zavremo. Vodo zopet odlijemo in dodamo svežo hladno vodo in počakamo, da fižol in meso ponovno zavreta. Ko zavre tretjič, dodamo očiščeno papriko ali ajvar, olupljen korenček, korenino peteršilja, lovor, sesekljano čebulo in kumino. Čebulo in česen drobno sesekljamo, korenino peteršilja in korenček ostrgamo in kuhamo cela. Ko sta fižol in meso skoraj kuhana, iz juhe poberemo papriko, korenje in peteršilj ter to zmeljemo s paličnim

mešalnikom in dodamo k fižolu. Iz juhe poberemo tudi meso ter ga narežemo na večje kose. Olje segrejemo, prepražimo moko, dodamo strt česen, paradižnikovo mezgo in Evo/sladko papriko ter zlijemo k fižolu in kuhamo do mehkega. Na koncu dodamo še meso, pustimo malo povreti in odstavimo. Potrosimo s peteršiljem in serviramo.

Sedegin golaž

O izvoru segedin golaža obstajata dve zgodbi. Po prvi segedin golaž izvira iz madžarskega mesta Szeged, ki je znano po pridelovanju paprike. Rdeča pekoča paprika je na Madžarsko prišla preko Osmanskega cesarstva v 16. stoletju. Bolj verjetna je druga zgodba, ki govori o tem, da je segedin golaž dobil ime po **Józsefu Székelyju**, madžarskem pisatelju, pesniku in novinarju, ki je živel med letoma 1825 in 1895. Zgodba pravi, da je bil redni gost v neki restavraciji v Budimpešti. Nekega dne je prišel v restavracijo že po kosilu in v kuhinji je ostalo le še nekaj golaža in kislega zelja. Ker je bil lačen, je Székely naročil natararju naj kislo zelje vmeša v golaž, vse skupaj pogreje in mu postreže. To je videl eden od gostov in naslednji dan je naročil isto jed. Prvotni segedin golaž je bil pripravljen z govejim mesom, pozneje pa so ga začeli pripravljati tudi s svinjino, jagnjetino, perutnino in celo brez mesa.

Sestavine: 60 dag svinjine (pleče ali vrat), 25 dag kislega zelja, 5 dl goveje juhe, 4 lovorjevi listi, 4 brinove jagode, žlička mlete paprike, 2 stroka česna, pol čebule, ščepec sladkorja, sol, poper, olje.

Priprava: Kislo zelje operemo in dobro odcedimo. Meso narežemo na enako velike kocke. Česen in čebulo drobno sesekljamo. Olje segrejemo, dodamo narezano čebulo, ki jo s sladkorjem karameliziramo. Dolijemo govejo juho, nato pa dodamo kislo zelje, česen in začimbe. Kuhamo približno 10 minut. Kose mesa posebej v ponvi na hitro zlato rumeno zapečemo in dodamo k zelju. Vse skupaj kuhamo do mehkega, približno 45 minut. Jed po želji še malo začinimo in serviramo s peteršiljevim krompirjem (krompir skuhamo in povaljamo v peteršilju).

Chili con carne

Chili con carne je pikantna gosta mehiška enolončnica, bogatega okusa. Osnovni recept je sestavljen iz mesa, fižola, koruze, paradižnika in začimb.

Sestavine: 1 čebula, polovica pora, 2 stroka česna, 2 rdeča čilija, oljčno olje, 40 dag paradižnika (pelati), 40 dag mlete govedine, 2 žlici paradižnikove mezge, 1 žlička timijana, sol, kajenski poper, 1 žlička mlete kumine, malo črnega popra, kanček limoninega soka, 1dl goveje juhe, 25 dag rdečega fižola iz pločevinke (brez tekočine), 1 pločevinka koruze (brez tekočine), pol šopka sesekljane peteršilja.

Priprava: Čebulo in česen olupimo in drobno sesekljamo. Por operemo, očistimo in narežemo na tanke kolobarje. Čili razpolovimo, odstranimo seme in drobno narežemo. Paradižnik narežemo na drobne kocke. Čebulo prepražimo na vročem olju, dodamo mletu meso in dobro zmešamo, da ne nastanejo grudice. Vse skupaj dobro prepražimo in dodamo por, na kocke narezan paradižnik, paradižnikovo mezgo, timijan in čili. Začnimo s česnom, soljo, kajenskim poprom, kumino, črnim poprom in limoninim sokom, dolijemo govejo juho in počasi kuhamo pol ure. Dodamo odcejen fižol in koruzo ter kuhamo še nadaljnjih 20 minut. Potresemo s peteršiljem, serviramo in zraven ponudimo kruh.

Vampi s pršutom

Sestavine: 80 dag vampov ali svinjskih želodčkov, 10 dag pršuta, oljčno olje, 1 žlička paradižnikove mezge, 1 žlička rdeče paprike, 1 čebula, 2 stroka česna, 2 korenčka, 2 korenini peteršilja, vejica zelene, lovorjev list, vejica timijana, sol, poper, 2 dl goveje juhe, 1 dl belega vina, žlica in pol drobtin ali moke, 5 dag naribanega parmezana.

Priprava: Čebulo in česen drobno sesekljamo, peteršiljevo korenino drobno naribamo. Pršut narežemo na tanke rezine. Korenček posebej skuhamo do mehkega in še iz toplega naredimo pire. Na olju prepražimo čebulo, česen in peteršiljevo korenino. Dodamo rezine pršuta in narezane vampe ter vse dobro prepražimo. Dodamo paradižnikovo mezgo, mletu rdečo papriko, timijan, zeleno, lovor, solimo in popoprano. Zalijemo z govejo juho in vinom. V pokriti posodi pri nizki temperaturi kuhamo,

da so vampi mehki, omaka pa dovolj gosta. Na koncu (ne kuhamo več) omako zgostimo s korenčkovim pirejem in drobtinami ali moko. Vampe postrežemo vroče in bogato posute s parmezanom in sesekljanim peteršiljem.

Boranja

V Srbiji je planina po imenu Boranja. Verjetno je jed dobila po tej planini, čeprav identična jed izvira tudi iz Turčije in se imenuje Etli Taze Fasulye. Ta tradicionalna jed sicer izvira iz balkanske kuhinje, njene različice pa najdemo tudi pri nas, v Mediteranu in alpskih kuhinjah.

Sestavine: 40 dag govejega mesa (bočnik), 20 dag gob, 1 velika čebula, 2 stroka česna, 3 paradižniki (pelati), 2 rdeči papriki, česen, 50 dag stročjega fižola za boranjo, 1 lovorjev list, cel poper, cela kumina, mleta rdeča paprika, 2 korenčka, peteršilj, zelena, majaron, sol, moka in sladka smetana za podmet, olje.

Priprava: Meso narežemo na majhne kocke. Čebulo sesekljamo, česen stremo. Korenček, paradižnik in papriko narežemo na kocke. Na olju na hitro podušimo meso ter odstavimo. V drugi posodi prepražimo čebulo, da postekleni, dodamo meso, strt česen ter potresemo z mletu papriko in takoj zalijemo z vodo. Dušimo 30 minut. Med dušenjem večkrat premešamo in po potrebi zalijemo z vodo. Dodamo na kocke narezan korenček, paradižnike in papriko, kumino, lovorjev list, cel poper, sesekljan peteršilj, majaron in sol. Dodamo narezane gobe in stročji fižol, ki smo ga prej blanširali. Kuhamo tako dolgo, da so vse sestavine kuhane. Na koncu naredimo podmet iz moke in sladke smetane (v 1 dl vode damo 1,5 velike žlice ostre moke in dobro zmešamo, da ni grudic ter dodamo 1 žlico sladke smetane), to vlijemo v boranjo.

Sarma

Sarma je priljubljena jed, v liste kislega zelja ali vinske trte zavita mešanica riža in mletega mesa. Korenine sarme segajo daleč v zgodovino, vse do obdobja Osmanskega cesarstva. Beseda »sarmak« pomeni zaviti. Metoda zavijanja jedi je bila zelo priročna zaradi lažjega shranjevanja in prenašanja jedi. S širjenjem Osmanskega cesarstva po jugovzhodni Evropi, Bližnjem vzhodu in delih Srednje Azije, se je razširila tudi ta jed. Vsaka regija pa ji je dala svoj pridih. V Srbiji, Bosni in Hercegovini, Bolgariji in v

Sloveniji se pripravlja balkanska različica. Pripravljena je s kislim zeljem, v katerega je zavita mešanica mletega mesa (svinjina in govedina), riža ter začimb. Za pripravo grške različice, ki se imenuje »dolmades« se uporabljajo listi vinske trte, napolnjeni z rižem, zelišči in tudi s pinjolami. Sarmi se doda limonin sok, ki naredi sarmo zelo osvežujočo. Turška »Yapak sarma« je podobna grški, a je bolj začinjena, saj vsebuje meto, limono in včasih tudi cimet. Romunska sarma ali »sarmale« se pripravlja z mešanico svinjskega in govejega mesa, riža in močnih začimb. Postrežejo jo s kisló smetano in koruzno polento. V Rusiji, Ukrajini in Belorusiji najdemo »golubtsi«, ki je po sestavinah podobna sarmi, vendar se namesto kislega zelja uporablja sladko zelje.

Sestavine: 1 cela glava kislega zelja; nadev: 1 g mletega mešanega mesa, 2 dl surovega riža, 2 jajci, sol, poper, sesekljan svež peteršilj, zelena, luštrek, česen, sesekljana čebula; Omaka: belo olje, moka, rdeča sladka paprika v prahu, lovor, paradižnikov koncentrat, lahko tudi košček prekajene slanine (neobvezno).

Priprava: Če ne maramo preveč kisle sarme, zeljne liste speremo pod hladno vodo in pazimo, da jih ne strgamo. V skledi iz vseh sestavin pripravimo nadev. Nadevamo liste in dobro zvijemo, da nam nadev ne uide iz listov. V večjem loncu segrejemo olje, dodamo moko, zalijemo z vodo, dodamo mletu papriko, paradižnik, sol in pazimo, da se ne naredijo grudice. V omako (spodaj) damo liste kislega zelja, nanje položimo sarme in dodamo kos slanine in lovor. Kuhamo približno eno uro. Še boljša pa je sarma, če jo kuhamo pokrito, v pečici ogreti na 200 °C, eno uro in pol.

Zanimivost: Ste se kdaj vprašali, zakaj jemo sarmo 1. januarja?

Po nekaterih ljudskih verovanjih naj bi bila sarma simbol bogastva in sreče za prihodnje leto. Zelje ter zelju podobna listnata zelenjava simbolizirajo bogastvo, saj kuhani zeleni listi spominjajo na zložen denar.

In še namig vsem, ki uporabljate začimbe. Zima je čas, ko uporabljamo začimbe, ki nas ogrejejo. Med te začimbe spadajo: cimet, klinčki, zvezdasti janež, ingver, česen, peteršilj, origano, rožmarin, zelena, žajbelj, gorčična semena, pehtran, timijan, bazilika, lovorjev list, kumina, kardamom in kurkuma.

Naj bodo vaši jesenski in zimski dnevi napolnjeni s soncem.

Zgodbe naše mladosti

Avtor: **Jože Aristovnik** Foto: **osebni arhiv**

Ko v mislih preletavam naše mladostne utrinke naše generacije, rojene po 2. svetovni vojni okrog leta 1948, se mi v spomin utrinjajo lepi trenutki takratnega življenja mladine v našem Šmartnem. Imeli smo skromno mladost, brez mobitelov, interneta, ampak med seboj smo bili zelo povezani.

Naša mladost je bila skromna, vendar lepa. Naše razvedrilo je bila kino predstava, vsako soboto v kulturnem domu v Šmartnem ob Paki. Bili smo brez avtomobilov, po končani kinopredstavi smo šli v gosjem redu po cesti Rečica–Letuš do znamenitega bifeja v združenem domu Letuš, kjer nas je vedno prijazno nasmejana pričakala naša natakara **Zvonka Dobnik**. V njenem bifeju je bil takrat »džuboks«, iz katerega si dobil »pesem za dinar« in ob zvokih njenega džuboksa smo marsikatero noč iz sobote na nedeljo veselo plesali do jutra. Ko smo se v nedeljsko jutro zarana vračali v Šmartno, smo srečali naše sokrajanke, ki so se odpravljale k nedeljski jutranji maši. Ko so nas vprašale, od kod pa vi, smo jim razposajeno odgovorili, češ poštene ljudje hodijo po svetlem domov.

Pa še ena anekdota moje mladosti. Pokojni **Miro Travnar** je bil moj dober prijatelj. V letih 1963–1967 sva oba obiskovala srednji šoli v Celju, on strojno tehnično šolo, jaz pa Kajuhovo gimnazijo. Takrat smo se v Celje vozili dijaki z dijaškimi vozovnicami z vlakom na parni pogon. Oba sva rada plesala in vsako soboto je bil v Narodnem domu v Celju ples. Nekega večera so na plesu igrale SYNKOPÉ, takrat poznani džez ansambel iz Celja, pevec pa je bil moj sošolec iz gimnazije **Marjan Petan**, kasnejši član Pestnerjevega New Swing kvarteta.

Zadnji vlak iz Celja za Velenje je takrat odpeljal ob 23.30 zvečer. Ker je bila na plesu tako v redu »štimumga«, sem jaz šele ob 23.45 Mirota opozoril, da nama je vlak za Šmartno žal že odpeljal. Sam nisem imel ideje, kako domov, saj sem po naravi bolj filozofski in pesniško navdahnjen tip. Ampak, glej ga zlomka. Miro mi je takoj ponudil rešitev. Rekel mi je: »Jože, ob treh zjutraj gre »tovorni frahter« s praznimi vagoni za premog v Velenje. Vlak ima na zadnjem vagonu hišico za zavirača, kjer pa že nekaj let ni več zavirača. Midva se bova udobno namestila v tej hišici in se pripeljala v najino Šmartno.« Vse mi je bilo jasno, samo tega ne, kako bova v Šmartnem izstopila, ker tovorni vlak v Šmartnem ponoči ni imel postanka.

Ampak moj prijatelj ne bi bil Miro, če ne bi imel že v naprej izdelane ideje za elegantni izstop z vlaka. Od Polzele do Šmartnega ob Paki se namreč železniška proga lahko vzpenja.

Predlagal je, da malo pred »Kodretom«, nekdanjo znano gostilno v Podgori, pričneva »žlajfat« na zaviralno kolo, ki je bilo v čuvajevi kajuti na zadnjem vagonu. In res, ko sva to storila, so se pričele izpod železnih koles najinega zadnjega vagona pojavljati iskre, ker so kolesa zablokirala. Vlak se je ustavil, midva pa sva elegantno izstopila z njega, saj sva bila praktično že doma. Od Kodreta sva opazovala, kako sta strojevodja in kurjač preverjala kaj je narobe, ampak, ker ni bilo nič več narobe, sta brez problemov nadaljevala vožnjo v Velenje. Strojevodja je bil »**Pavelnov Stane**« iz Podgore, ampak nikoli mu nisem izdal skrivnosti, katera fakina sta mu zablokirala vlakovno kompozicijo.

Zbiranje predlogov za Naj osebnost leta 2025

Tudi konec letošnjega leta bomo v Šmartnem ob Paki izbrali **Naj osebnost** iztekajočega se leta, ki jo bomo razglasili na prireditvi Pozdrav novemu letu, 1. januarja 2026.

Pozivamo vas, da nam pošljete predloge za naj osebnost leta 2025. Predloge s krajšo obrazložitvijo pošljite po pošti na naslov MC Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 13, 3327 Šmartno ob Paki, oziroma po elektronski pošti na: pisarna@mcsop.si.

Nekaj misli ob godovih svetnikov v novembru in decembru ter o svetniku meseca

Avtor: župnik Ivan Napret

Čas tako beži in že sta pred nami meseca november in december, meseca z godovi svetnikov, katerih imena nosite številni med nami, in z adventom, časom priprave na božične praznike.

1. november, cerkveni praznik vseh svetnikov in državni praznik dan spomina na umrle

Apostol Janez je v knjigi Razodetja zapisal: »Videl sem veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov. Stali so pred prestolom in jagnjetom. Verujemo, da so pred Bogom tudi številni iz naših družin, ki so umrli in v teh dneh obiskujemo njihove grobove, se jih s hvaležnostjo spominjamo in zanje molimo.«

11. november – sv. Martin, škof

Med svetniki v novembru ima posebno mesto, saj je naš župnijski zavetnik in mnogim krstni zavetnik. Tisti, ki nosite njegovo ime, in vas ni malo, vam je posebej pri srcu. Zapustil nam je zgled dobrote do ubogih. Pred nami je pomembna obletnica, odkar naš kraj nosi po njem svoje ime. Drugo leto bo 770 let. Že sedaj vabim k razmisleku, kako bomo visoko obletnico kot kraj, občina in župnija skupaj obhajali.

22. november – sv. Cecilija, zavetnica cerkvene glasbe

Ob godu sv. Cecilije, zavetnice cerkvene glasbe, se Bogu zahvalimo za glas, talente. Brez petja in pevcev bi nekaj manjkalo. Hvala vam, pevci, za vašo prisotnost ob prireditvah, kakor tistim, ki sodelujete v cerkvenih zborih. Lepa prilika za srečanje za pevce dekanije Žalec–Braslovče bo 23. novembra, na praznik Kristusa kralja veselstva v Žalcu.

30. november – god sv. Andreja, apostola

Med godovi svetnikov je prav, da mislimo tudi na svetega Andreja, veliko vas nosi njegovo ime. Je glavni zavetnik mariborske nadškofije, katere začetki ustanovitve segajo v leto 1228 v Sv. Andraž v Labotski dolini, sedež škofije je leta 1859 škof Slomšek prenesel v Maribor. Pričela se je triletna priprava na 800-letni jubilej.

Na god svetega Andreja je letos začetek novega cerkvenega leta z obhajanjem prve adventne nedelje, ki je hkrati tudi nedelja Karitas. Pri mašah bomo blagoslovili adventne vence in pa poklonili dar v pomoč Karitasu, ki pomaga pomoči potrebnim. Hvala!

4. december – sv. Barbara, zavetnica rudarjev

Ob godu svete Barbare, zavetnice rudarjev, ji bomo priporočili naše rudarje in se tudi zahvalili za njeno varstvo.

6. december – sv. Miklavž, škof

Na večer 5. decembra bomo mislili na naše najmlajše, ki jih bo po večerni maši, ki bo ob 16.00, obiskal v cerkvi sv. Miklavž, jih nagovoril in poklonil svoje darilo. Mnoge bo obiskal tudi doma, saj je dobronik otrok.

8. december – praznik Marije brezmadežne

O Mariji pravimo, da je vsa lepa, čista, obvarovana je bila madeža izvirnega greha. Pastirici Bernardki v Lurdu v Franciji je leta 1858 na vprašanje »Kdo ste, Gospa?« izjavila: »Jaz sem brezmadežno

spočetje.« Človek, ki se varuje greha in slabega, postaja Mariji najbolj podoben in srečen.

Po štiritedenski pripravi, četrti adventni nedelji, prihaja sveti večer, božič. Odrešenikovo rojstvo prinaša veselje, blagoslov, mir. Okrepljeni po svetem zakramentu sprave, obhajilu se spremenjajo tudi naši medsebojni odnosi, zato vabljeni, da jih prejmete.

26. december – sv. Štefan, diakon, mučenec

Ta dan blagoslovimo vodo in sol, po maši ob 10.30 pa konje v Martinovi vasi. Dobrodošli, konjerejci, skrbni varuhi svojih konj.

27. december – sv. Janez, apostol, evangelist

Učenec, ki ga je Jezus ljubil, nam je zapustil zgled zvestobe. Ta dan pri maši blagoslovimo vino – vinogradniki, dobrodošli.

V osmini božiča je 28. decembra praznik svete družine. Med mašo ob 10.30 bo blagoslov malih otrok. Pripeljite jih, naj jih Gospod blagoslovi.

Svetnika meseca: sv. Elizabeta in Zaharija, starša Janeza Krstnika (5. november)

Evangelist Luka zakonca Elizabeto in Zaharijo, ki sta živela ne daleč od Jeruzalema v Ain Karemu lepo predstavi: Oba sta bila pravična pred Bogom. Živela sta brez graje, po vseh Gospodovih zapovedih in navodilih. Otrok nista imela, čeprav sta si jih želela, oba sta bila že zelo v letih. Ko je Zaharija nekega dne daroval kadilne daritve Bogu v templju, se mu je prikazal angel in mu oznanil, da je njegova molitev uslišana in da se mu bo rodil sin, ki mu naj da ime Janez. Zaharija ni verjel angelovemu oznanilu, zato je onemel, dokler se ni dopolnil čas, ko se je napoved uresničila. Ko se je rodil deček, mu je hotela Elizabeta dati ime Janez. Poklicali so tudi Zaharijo, da izrazi glede tega svoje mnenje. Zapisal je: »Janez je njegovo ime.« Tisti trenutek se mu je razvezal jezik in začel je slaviti Boga z znanim hvalospевom »Benedictus«, ki se moli pri hvalnicah. Elizabeta zasluži naše čaščenje v dvojnem pogledu: Bog jo je izbral, da bo po njej izvršil del odrešitvenega načrta, ona pa se je z vdanostjo podredila Božjemu ravnanju in zaupno sprejme Božjo voljo. Elizabetino spočetje v njeni visoki starosti kaže popolno svobodo Božjega delovanja in neomejeno vsemogočnost Boga, pri katerem ni nič nemogoče. Elizabeta je zavetnica nosečih žena, njen mož Zaharija pa vseh z duševno motnjo mutizma (molčanja).

Smo v svetem letu z geslom »Romarji upanja«. Vsem želim lepo adventno pripravo in blagoslovljene božične praznike.

Oznanila

9. november: Martinova zahvalna nedelja, sv. maša ob 7.00, slovesna ob 10.00 (vodi dr. **Anton Štrukelj**, duhovnik ljubljanske nadškofije)

24. december: sv. maša ob 20.30 v Gorenju, ob 24.00 polnočnica

25. december: sv. maše ob 7.00, ob 8.30 v Gorenju in ob 10.30

26. december: sv. maše ob 7.00, ob 8.30 v Gorenju, 10.30 in po maši blagoslov konj v Martinovi vasi

27. december: sv. maše ob 7.00, ob 17.00 blagoslov vina

28. december: sv. maše ob 7.00, ob 8.30 v Gorenju, 10.30 (blagoslov malih otrok)

Ne boj se, zasveti!

Avtorica: **Neža Centrih** Foto: **osebni arhiv**

Kot vsako leto, je bil del letošnjega poletnega dogajanja v Šmartnem tudi oratorij. Od 18. do 22. avgusta 2025 smo tako otroci kot tudi animatorji ob zgodbi blaženega Alojzija Grozdeta spoznavali vrednote, ki jih je izžareval letošnji oratorijski lik.

Grozde je umrl mučeniške smrti v času druge svetovne vojne. Čeprav je bilo njegovo življenje kratko, lahko v njegovi zgodbi zasledimo vrednote, kot so dostojanstvo, darovanje, odpuščanje, odločnost in priporočanje svetnikom. Tako kot on, smo tudi mi sledili geslu: »Ne boj se, zasveti!«

V cerkvi, župnišču, kulturnem domu in bližnji okolici je bilo vsak dan zelo pestro. Z gledališko igro, raznovrstnimi katehezami, delavnicami in velikimi igrami smo otroke spodbudili k razmisleku in sodelovanju ter poskrbeli, da so se vrednote in načela, ki smo jih poudarjali, odražale tudi v naših dejanjih. Vsako leto oratorijski teden popestrimo tudi s pohodom, katerega pot nas je letos vodila proti Letušu. Prav tako smo izvedli tudi vodni dan. Obiskali so nas gasilci PGD Šmartno ob Paki. Z njimi smo začeli sodelovati lani in verjamemo, da bo njihov obisk oratorijskega vodnega dne postal tradicija, ki je nimamo namena zlahka opustiti. Dogajanje smo kakor po navadi zaključili s sveto mašo. Obogatili smo jo z glasbenim vložkom in s plesom ter tudi staršem omogočili uvid v pozitivno vzdušje, ki ga ni manjkalo. Strah, da bo zaradi premika oratorijskega tedna iz začetka na konec poletnih počitnic otrok manj, je bil odveč. Prav tako se

je lani od nas poslovilo nekaj pomembnih animatorjev, a tudi to nam na koncu ni predstavljalo skrbi. Veseli smo, da lahko vsako leto uspešno izvedemo celoten teden, saj novih delavnih animatorjev in razigranih otrok v naši župniji ne manjka.

JEZIKOVNI KOTIČEK

Raba velike in male začetnice

Avtorica: **Ida Centrih**

Raba vélike in male začetnice

Bližata se božični in novoletni čas, ko si s stiskom rok zaželimo vse lépo, dobro, uspeh, zadovoljstvo, srečo, na prvo mesto pa postavljamo zdravje – to največjo vrednoto, kar nam jo življenje lahko dá. To si voščimo tudi v pisni obliki. Pri nekaterih, a na žalost že redkih, je ta lepa, nekdanj ustaljena, navada še ostala. In v zvezi s tem nastajajo pravopisne dileme, kaj napisati z véliko in kaj z malo začetnico. Prav to pravopisno težavo bomo razrešili v tem jezikovnem kotičku.

Z **malo** začetnico pišemo:

- **imena praznikov ali posebnih datumov:** prvi maj, dan slovenske državnosti, dan mrtvih, dan reformacije, božič, novo leto, velika noč, binkošti, svečnica, jurjevo, kres, šmaren, silvestrovo, jožefovo, pust, prešernovo ...;
- **dneve v tednu:** ponedeljek, torek, sreda, četrtek, petek, sobota, nedelja;
- **mesece:** marec (sušec), april (mali traven), junij (rožnik) ...;
- **poklice in položaje:** mizar, zdravnik, predsednik, kralj, inšpektor ...

Ker smo ravno pri poklicih, naj omenim še tole:

Ženska, ki konča **študij farmacije**, dobi naziv **magistra**, s **študijem drugih ved in znanosti** pa **magistrica** (npr. magistrica kemije).

Z **véliko** začetnico pišemo:

- **imena praznikov, ki so izpeljani iz osebnih lastnih imen:** Prešernov dan, Gregorjev dan, Marijino vnebovzetje ...;
- **osebne in svojilne zaimke vseh sklonih** je priporočljivo pisati z véliko začetnico kot izraz posebnega spoštovanja: Ti, Vidve, Vas, Tvoji, Tvojih, Vaš ...;
(Na domače slavje mislim povabiti Tebe, če Ti bo dopuščal čas.)

Pogosto smo v težavah, posebno v poslovnem komuniciranju, kako pisati množinske oblike osebnih in svojilnih zaimkov za 2. osebo. Kadar gre za pisanje **eni osebi**, upoštevajmo vikanje. V tem primeru je **priporočljivo** pisati z **véliko** začetnico: Prosim Vas za ugodno razrešitev prošnje.

Kadar se obračamo z besedilom na **več ljudi, skupino oz. kolektiv**, pišemo z **malo**: Prosim vas za ugodno razrešitev prošnje.

Nagradni križanki

				IZMALIČENA, SPAČENA PODOBA ČESA, NENARAVNE POTEZE OBRAZA (EKSPR.)	STIL	OGENJ, KI POVZROČA ŠKODO, UNICENJE	OPERNI SPEV, NAPEV	INDIJANSKO LJUDSTVO NA PODROČJU PERUJA IN BOLIVIJE	IME AMERIŠKE PEVKE IN IGRALKE BLYTH	REKA V SLOVENIJI NA MEJI S HRVAŠKO, DESNI PRITOK SAVE	NEKDANJI AMERIŠKI KOŠARKAR BRYANT	OSEBNI ZAIMEK	AMERIŠKA IGRALKA ELDRIIDGE	OMOT, ZAVOJ, ZAVITEK	UTRDBA V TEKSAŠKEM MESTU SAN ANTONIU
				ITALIJANSKA IGRALKA SOPHIA BOJAN VARL						AMERIŠKA IGRALKA TATUM BEOTIJE					
									OLGA EMERŠIČ POROKA, SVADBA (POG.)			MORJE V LEDENI DOBI ORGAN VOHA			
INDIJSKA ZVEZNA DRŽAVA Z GLAVNIM MESTOM TRIVANDRUM	VRSTA KEMIČNEGA ELEMENTA	MESNI IZDELEK	SESTAVIL Boris Kalašič	ETOS, ZNAČAJ	POVRŠINSKA MERA	AMERIŠKI IGRALEC HUNTER	OBMOČJE, SEKTOR, OKOLIŠ PRIPADNIK ITALIKOV				SEVERNO-ATLANTSKI VOJAŠKI PAKT BOGASTVO GOZDOV				
OCET			ZENSKA, KI JE RODILA OTROKA				JAPONSKO MESTO	IGOR HLADNIK SMUČARSKA TEKAČICA MARA		KAMBOŠKI POLITIK NOL NORVEŠKI RAZISKOVAL. AMUNDSEN				GLAVNO MESTO ESTONIJE	SOL SEČNE KISLINE
KIRURŠKA IGLA			JAVNI GOVORNIK (KNIJŽ.) SMUČARKA ELFI					HRVAŠKI OTOK					TINA URANJEK TEŽA EMBALAŽE, OVOJNICE		
MOTORNKO Z MAJHNIMI KOLESI				ITALIJANSKI REŽISER GIULIO PERJE PRI REPI				GR. BOGINJA JUTRANJE ZARJE MAKEDONSKO KOLO				HIMALAJSKA KOZA VELIKA JEZA, SRD			
MESTO V IRANU						OBČUTEK POTREBE PO JEDI, GLAD					VALIŽANSKI NOGOMETAS GARETH IGOR ERZEN				
TANKA KOVINSKA ALI LEŠENA PLOŠČICA						GRŠKI MITOLOŠKI LETALEC			PORTUGALSKO MESTO						
NAJVIŠJA GORA V TURČIJI						BARVA IGRALNIH KART			VPAD VOJSKE Z LETALI						

IZOBAR: kem. element EEM: morje v ledeni dobi ROALD: norveški raziskovalec ABADAN: mesto v Iranu LIERIA: portugalsko mesto LEJEAN: ameriška igralka

Praktično nagrado podarja Mozirski gaj - park cvetja in muzej na prostem. Rešitev nagradne križanke ali otroške nagradne križanke pošljite do 19. 12. 2025 na naslov MC Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 13, 3327 Šmartno ob Paki ali po e-pošti na naslov glasilop@gmail.com in pripišite svoje podatke. Nagrajenka pretekle nagradne križanke je **Nataša Šumah**. Nagrajenec otroške križanke je **Matteo Pirnat**. Nagrajenca lahko nagrado prevzameta osebno v prostorih Mladinskega centra Šmartno ob Paki. Čestitamo!

1

2

3

4

5

6

7

2

4

3

5

7

1

6

VESELA MARTINOVA SOBOTA

8. 11. 2025 ~ MARTINOVA VAS

7.00

pohod po Martinovi poti

9.00–13.00

Martinova likovna kolonija

15.00–18.00

Martinova kmečka tržnica

15.00

otroško martinovanje

16.30

prikaz kmečkih običajev

17.30

Martinov krst vina
razglasitev naj kletarja
pokušina mladega vina

po 18.00 uri

Martinova zabava z
ansamblom

KLATEŽI

Občina Šmartno ob Paki

Mladinski center
Šmartno ob Paki

PROGRAM PRIREDITEV OB OBCINSKEM PRAZNIKU

Nedelja, 2. november, 7.00, Martinova vas

17. pohod po Martinovi poti

Četrtek, 6. november, 17.00, Vinotoč Primožič

Gospodarjev krst vina v zidanicah

Sobota, 8. november, od 15.00 - Martinova vas

Vesela Martinova sobota

Nedelja, 9. november, 10.00, cerkev sv. Martina

Slovesna sveta maša v farni cerkvi v Šmartnem ob Paki

Torek, 11. november, 18.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki

Slavnostna seja občinskega sveta s podelitvijo priznanj in nagrad

Sobota, 15. november, zbirno mesto v Martinovi vasi

Tradicionalni pohod konjenice po mejah občine Šmartno ob Paki

KLETI ODPRTIH VRAT:

**SOBOTA, OD 15.00,
NEDELJA, OD 13.00**

15. / 16. 11. 2025

Špančeva zidanica

Mali Vrh

Vinotoč Primožič

Mali Vrh

22. / 23. 11. 2025

Vinotoč Rakun

Mali Vrh

Vinogradništvo Kugler

Mali Vrh

Žibret - Kocuvan

Mali Vrh

29. 11. / 30. 11. 2025

Turistična kmetija Fajfar

Slatina

Pr' Obat - Juvan Marko

Rečica ob Paki

DRUŽENJE Z Bibi in Gusti IN OBISK SV. MIKLAVŽA

**SOBOTA, 29. 11. 2025
OB 16. IN 18. URI**

**GASILSKI DOM
PAŠKA VAS**

PRIJAVE SO MOGOČE DO NEDELJE, **16. 11. 2025**
NA TELEFONSKI ŠTEVILKI 031 553 561 (JANJA) IN 031 672 632 (MOJCA).
OB PRIJAVI NAVEDITE IME IN PRIIMEK OTROKA TER STAROST.
PRISPEVEK NA OTROKA ZNAŠA 10 EVROV.

LEPO VABLJENI!

KLETI ODPRTIH VRAT 2025

15. in 16. 11. 2025

Špančeva zidanica, Mali Vrh

Vinotoč Primožič, Mali Vrh

22. in 23. 11. 2025

Vinotoč Rakun, Mali Vrh

Vinogradništvo Kugler, Mali Vrh

Žibret – Kocuvan, Mali Vrh

29. 11. in 30. 11. 2025

Turistična kmetija Fajfar, Slatina

Juvan Marko, Rečica ob Paki

Kleti bodo odprte:

v soboto od 15.00 ure,

v nedeljo od 13.00 ure.

Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Vsak ponedeljek

18.30-20.30 MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Latino solo, (info: Plesni studio Smaragd, Sara Livk, 030 333 503)

Vsak prvi ponedeljek v mesecu

19.00, sejna soba MC Šmartno ob Paki
Svetniška pisarna liste za napredek Šmartnega

Vsak drugi ponedeljek v mesecu

19.00, sejna soba MC Šmartno ob Paki
Svetniška pisarna SD

Vsak torek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Ročna dela – kvačkanje, pletenje,..., igranje šaha, DU Šmartno ob Paki
16.15-17.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Plesni trening Cici (3-6 let), M-Dance studio
17.00-18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Plesni trening HIPHOP1 (1.-4. razred), M-Dance studio
18.00, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof/
podstrešje
Joga (info: 070 477 013, maribor@jvz.org)
18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
(podstrešje)
Vadba IziFit (info: info.izi.fit@gmail.com)

Vsako sredo

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Druženje članov ob športnih aktivnostih, DU Šmartno ob Paki
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof (razen zadnje srede v mesecu)
Vadba Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Vsako zadnjo sredo v mesecu

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Zvočna kopel z gongi, zaželeni energijski izmenjava 10€ (prijava: pisarna@mcsop.si)

Vsak četrtek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki
Igranje taroka, DU Šmartno ob Paki
18.00, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)
18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Koronarna vadba, Šaleški koronarni klub Velenje
18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
(podstrešje)
Vadba IziFit (info: info.izi.fit@gmail.com)
19.15, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile
Sprostitutvena vadba Taqime (info: ivica.glasencnik@gmail.com)
19.00-20.00, društveni prostori PD,
Druženje v društveni pisarni, PD Šmartno ob Paki

Vsak petek

17.30, OŠ bratov Letonja
Taborniško srečanje, Društvo tabornikov rod Hudi potok

Vsako prvo in tretjo soboto v mesecu (razen praznikov)
8.00-12.00, zbirno mesto odpadkov Šmartno ob Paki
Oddaja odpadkov za občane, PUP Saubermacher

Odpiralni čas Knjižnice Šmartno ob Paki

Ponedeljek: 14.00-18.00
Torek: 12.00-18.00
Sreda: 12.00-16.00
Četrtek: 10.00-16.00

NOVEMBER

Četrtek, 6. november,

16.30, MC Šmartno ob Paki – sejna soba
III. delavnica: Kaligrafija, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

17.00, Vinotoč Primožič
Gospodarjev krst vina v zidanicah, TD Šmartno ob Paki, DV Šmartno ob Paki

Sobota, 8. november,

Vesela Martinova sobota
7.00, planinski pohod po Martinovi poti
9.00-13.00, Martinova likovna kolonija (VS Skorno)
15.00, otroško martinovanje v Martinovi vasi
15.00, Martinova kmečka tržnica
16-30, prikaz kmečkih običajev vaških skupnosti v Martinovi vasi
17.30, Martinov krst vina, razglasitev naj kletarja, pokušina mladega vina
po 18.00, Martinova zabava z ansamblom KLATEŽI

Ponedeljek, 10. november,

12.00-15.00, Zdravstvena postaja Šmartno ob Paki
Cepljenje proti gripi, covid-19 in pnevmokokom, ZD Velenje

Torek, 11. november,

10.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

18.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki

Slovesnost ob prazniku Občine Šmartno ob Paki s podelitvijo občinskih priznanj, Občina Šmartno ob Paki in MC Šmartno ob Paki

Sreda, 12. november,

11.00-13.00, sejna soba Občine Šmartno ob Paki
Brezplačno pravno svetovanje (po predhodnem dogovoru 041 791 115 – Polona Kramer ali obcina@smartnoobpaki.si), Občina Šmartno ob Paki

Četrtek, 13. november,

8.00, železniška postaja Šmartno ob Paki
Z vlakom v Ljutomer, prijave in informacije: DU Šmartno ob Paki

Sobota, 15. november,

XX, zbirno mesto v Martinovi vasi
Tradicionalni pohod konjenice po mejah občine Šmartno ob Paki

Od 15.00 dalje

Kleti odprtih vrat 2025: Špančeva zidanica in Vinotoč Primožič (Mali Vrh)

Nedelja, 16. november,

Od 13.00 dalje
Kleti odprtih vrat 2025: Špančeva zidanica in Vinotoč Primožič (Mali Vrh)

Torek, 18. november,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki
18.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Hospickafe: Bine – spomin živi naprej (gosta Špela Jandrok in Mitja Ločičnik), Knjižnica Šmartno ob Paki

Sreda, 19. november,

8.00-10.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
5. srečanje: tehnike sproščanja, CKZ Velenje in MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 20. november,

10.00-16.00, Knjižnica Šmartno ob Paki
Brezplačen vpis za nove člane, Knjižnica Šmartno ob Paki
16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Praviljična joga za otroke, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sobota, 22. november,

Od 15.00 dalje
Kleti odprtih vrat 2025: Vinotoč Rakun, Vinogradništvo Kugler, Žibret-Kocuvan (Mali Vrh)

Nedelja, 23. november,

xx zbirno mesto v Martinovi vasi
Planinski pohod na Resevno, 682 m (lahka tura), info: 041 776 379 – Miran, PD Šmartno ob Paki
Od 13.00 dalje
Kleti odprtih vrat 2025: Vinotoč Rakun, Vinogradništvo Kugler, Žibret-Kocuvan (Mali Vrh)

Torek, 25. november,

10.00, MC Šmartno ob Paki
Delavnica: Osnove pametnega telefona, MC Šmartno ob Paki in LU Velenje

Četrtek, 27. november,

16.30, MC Šmartno ob Paki
Radi beremo: bralne urice za otroke, MC Šmartno ob Paki

Petek, 28. november,

16.30, pred OŠ bratov Letonja
Tradicionalni dobrodelni Miklavžev sejem, OŠ bratov Letonja

Sobota, 29. november,

Od 15.00 dalje
Kleti odprtih vrat 2025: Turistična kmetija Fajfar (Slatina) in Juvan Marko (Rečica ob Paki)
16.00, Gasilski dom Paška vas
Druženje z Bibi in Gušti ter sv. Miklavžem (Prijava so obvezne), PGD Paška vas
18.00, Gasilski dom Paška vas
Druženje z Bibi in Gušti ter sv. Miklavžem (Prijava so obvezne), PGD Paška vas

Nedelja, 30. november,

Od 13.00 dalje
Kleti odprtih vrat 2025: Turistična kmetija Fajfar (Slatina) in Juvan Marko (Rečica ob Paki)

DECEMBER

Torek, 2. december,

19.00, Knjižnica Šmartno ob Paki
O Šmarčanih malo drugače - Franc Fužir, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sreda, 3. december,

18.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki,
Medgeneracijsko druženje v sodelovanju z DU, KD, MC, OŠ, TDŠ, GŠ,...

Četrtek, 4. december,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Praviljična joga za otroke, Knjižnica Šmartno ob Paki

Nedelja, 7. december,

8.00-9.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Meritve krvnega sladkorja, holesterola, trigliceridov in krvnega tlaka, KO RK Šmartno ob Paki in KO RK Gorenje

Ponedeljek, 8. december,

18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof
Otvoritev razstave in predstavitev knjige Vikija Grošlja

Torek, 16. december,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki
Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Petek, 19. december,

17.00, Martinova vas,
Božično druženje z vinogradniki, Društvo vinogradnikov

Sobota, 20. december,

17.00, Martinova vas,
Božično druženje z vinogradniki, Društvo vinogradnikov

Torek, 23. december,

18.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki
»Ko opera pred novim letom poljubi pop«, nastop Alenke Gotar in Anžeta Suštarja

Petek, 26. december,

19.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki
Božično-novoletni koncert z gosti, MePZ, KD Šmartno ob Paki, Občina Šmartno ob Paki

Ponedeljek, 29. december – četrtek, 31. december,

10.00-12.00, MC Šmartno ob Paki
Prednovoletni počitniški ŽIV ŽAV, MC Šmartno ob Paki

